

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน)
กลุ่มบูรณาการ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ถิ่นไทยวิไลศิลป์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
(ฉบับปรับปรุง)

ชื่อ/สกุล

เลขที่.....โรงเรียน.....

สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

หน่วยย่อยที่ ๑

ย้อนรอยไทย

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยที่ ๙ ถิ่นไทยวิไลศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๑ ย้อนรอยไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว ทำเครื่องหมาย X ลงใน
กระตาะคำตอบ

๑. ในราวพุทธศตวรรษที่ ๑๖ ศิลปกรรมแบบละโว้ได้รับอิทธิพลจากขอม จากข้อความเป็นเหตุการ์ณ
ที่อยู่ในช่วงเวลาใด
 - ก. พ.ศ. ๑๕๐๑ – พ.ศ. ๑๖๐๐
 - ข. พ.ศ. ๑๕๐๐ – พ.ศ. ๑๖๐๐
 - ค. พ.ศ. ๑๖๐๐ – พ.ศ. ๑๗๐๐
 - ง. พ.ศ. ๑๖๐๑ – พ.ศ. ๑๗๐๐
๒. พระยาลีไทยทรงเป็นพระมหากษัตริย์ลำดับที่ ๖ สมัยสุโขทัย ทรงขึ้นครองราชย์ระหว่าง
พ.ศ. ๑๙๑๑ – ๑๙๔๒ จากข้อความช่วงเวลาดังกล่าวตรงกับข้อใด
 - ก. พุทธศตวรรษที่ ๑๘
 - ข. พุทธศตวรรษที่ ๑๙
 - ค. พุทธศตวรรษที่ ๒๐
 - ง. พุทธศตวรรษที่ ๒๑
๓. การศึกษาหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในภาคต่างๆ มีประโยชน์อย่างไร
 - ก. รู้จักประวัติบุคคลสำคัญ
 - ข. ทำให้รักประเทศชาติมากขึ้น
 - ค. ใช้เป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต
 - ง. เข้าใจวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในอดีต
๔. หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่พบในท้องถื่นข้อใด แสดงถึงพัฒนาการของมนุษย์
 - ก. ภาชนะดินเผา
 - ข. ไม้กลายเป็นหิน
 - ค. โครงกระดูกมนุษย์
 - ง. โครงกระดูกไดโนเสาร์
๕. นักเรียนจะนำขั้นตอนทางประวัติศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไรจึงจะเหมาะสมที่สุด
 - ก. การทำปฏิทินแจกเพื่อนและครูในวันปีใหม่
 - ข. การทำรายงานประกอบการเรียนวิชาต่าง ๆ
 - ค. การบันทึกเรื่องราวชีวิตของตนเอง
 - ง. การทำตารางการอ่านหนังสือเรียน

๖. การไปห้องสมุดเพื่อหาหนังสือเกี่ยวกับอาชีพในสมัยรัชกาลที่ ๕ เป็นการศึกษาหาข้อมูลทางประวัติศาสตร์ขั้นตอนใด
- ก. ตีความหมายของข้อมูล
 - ข. กำหนดหัวข้อในการศึกษา
 - ค. นำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบรายงาน
 - ง. รวบรวมข้อมูลหลักฐานจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ
๗. ข้อใดเป็นความสำคัญของการศึกษาประวัติศาสตร์
- ก. ทำให้ผู้อื่นนับถือ
 - ข. ทำให้คนมีฐานะดีขึ้น
 - ค. ทำให้พัฒนาประเทศได้อย่างรวดเร็ว
 - ง. ทำให้รู้ความเป็นมาของเรื่องราวต่าง ๆ
๘. ถ้าต้องการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของกษัตริย์สยามกับทวีปยุโรปควรศึกษาจากหลักฐานในข้อใด
- ก. พระบรมราชานุสาวรีย์รัชกาลที่ ๑
 - ข. สมุดภาพไตรภูมิพระร่วง
 - ค. พระราชนิพนธ์ไกลบ้าน
 - ง. สนธิสัญญาเบาว์ริง
๙. แหล่งข้อมูลประวัติศาสตร์ข้อใดที่ต้องเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์
- ก. พิพิธภัณฑน์ในจังหวัด
 - ข. โบราณสถาน
 - ค. ห้องสมุดโรงเรียน
 - ง. บุคคลซึ่งเป็นผู้รู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์
๑๐. การนำเสนอข้อมูลในข้อใดเหมาะสมที่สุด
- ก. เสนอข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นส่วนตัว
 - ข. นำเสนอข้อมูลโดยยึดจากหลักฐานเพียงชิ้นเดียว
 - ค. นำข้อมูลมาแต่งเป็นนิทานเพื่อให้เกิดความสนุกสนาน
 - ง. นำเสนอข้อมูลตามความเป็นจริงและใช้ภาพประกอบที่น่าสนใจ

ใบงานที่ ๐๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนภาพความคิดการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ของไทย

กลุ่มที่.....สมาชิก ๑.

๒.

๓.

๔.

๕.

ใบความรู้สำหรับนักเรียน

พัฒนาการของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ในดินแดนไทย

ประวัติศาสตร์ หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นในอดีต อดีตของประวัติศาสตร์ จะกินเวลานานเพียงใด ยังหาคำตอบที่แน่นอนไม่ได้ บางท่านกล่าวว่าประวัติศาสตร์เริ่มเมื่อมนุษย์ รู้จักบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรและเรียกสมัยก่อนที่มนุษย์จะรู้จักบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรว่า ยุคก่อนประวัติศาสตร์ หรือบางทีก็เรียกว่า ยุคโบราณคดี เพราะหลักฐานที่ใช้ศึกษาเรื่องต่างๆ ใน ยุคนี้ เป็นหลักฐานทางด้านโบราณคดี เช่น เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องประดับ โครงกระดูกมนุษย์ โครงกระดูกสัตว์ ซากเมล็ดพืช ดิน หิน แร่ ภาพเขียนสีตามผนังถ้ำ ฯลฯ

๑. การตั้งถิ่นฐานและการดำรงชีวิตของมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์

เมื่อประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ ปีมาแล้ว ดินแดนไทยมีมนุษย์อาศัยอยู่แล้ว จะเห็นได้จากการขุดพบเครื่องมือและชิ้นส่วนจากโครงกระดูกของมนุษย์ในยุคนั้น ทำให้สันนิษฐานได้ว่า

- มนุษย์อยู่รวมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ มีชีวิตแบบเร่ร่อน เคลื่อนย้ายไปตามแหล่งอาหารต่างๆ ที่อยู่ใกล้แหล่งน้ำ และอาศัยอยู่ตามถ้ำหรือเพิงผา เพื่อป้องกันอันตรายจากสัตว์ร้าย
- เมื่อประชากรเพิ่มมากขึ้น มนุษย์รู้จักวิธีการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์และสร้างบ้าน จึงทำให้มนุษย์เริ่มตั้งถิ่นฐานในบริเวณที่มีความปลอดภัยและอุดมสมบูรณ์ เช่น บริเวณหุบเขา บริเวณที่ราบใกล้แม่น้ำ
- ร่องรอยที่มีการขุดพบ เช่น เครื่องปั้นดินเผา ที่บ้านโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา การขุดพบโครงกระดูกที่ฝังพร้อมเครื่องปั้นดินเผาและเครื่องประดับโลหะ พบที่ตำบลโคกพนมดี อำเภอพนสนิมคม จังหวัดชลบุรี ร่องรอยการสร้างบ้านที่หนองแซงเสา อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี พบกลองมโหระทึกสำริด ที่บ้านทุ่งยั้ง จังหวัดอุตรดิตถ์ เป็นต้น
- การตั้งหลักแหล่งของมนุษย์ในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ในดินแดนไทย อาจกล่าวได้ว่า เป็นการเริ่มต้นพัฒนาการของมนุษย์ที่อยู่รวมกันเป็นชุมชน แล้วพัฒนาเป็นหมู่บ้าน เมือง และอาณาจักรในเวลาต่อมา

๒. หลักฐานทางโบราณคดีที่แสดงพัฒนาการของมนุษย์ที่พบในท้องถิ่น

สามารถแบ่งตามลักษณะของเครื่องมือเครื่องใช้ ได้ดังนี้

๒.๑ ยุคหิน คือ การจำแนกสมัยก่อนประวัติศาสตร์จากเครื่องมือของมนุษย์ในยุคนี้ การศึกษาพัฒนาการของมนุษย์ในยุคนี้ จึงศึกษาได้จาก ลักษณะที่พิกอาศัย เครื่องมือหิน และเครื่องใช้ เช่น เครื่องประดับ โครงกระดูก เมล็ดพืช ซากพืช รวมทั้งศิลปะถ้ำที่หลงเหลือ เป็นหลักฐานมาถึงปัจจุบัน เครื่องมือของมนุษย์ยุคหินส่วนใหญ่เป็นหินที่มีลักษณะต่างๆ เช่น หินที่ถูกกะเทาะออกเป็นบางส่วน หรือหินกะเทาะทั้งสองด้าน รวมทั้งหินกะเทาะที่ขัดเรียบ ทำให้มีความคมมากขึ้น เครื่องมือหินเหล่านี้ใช้ในการบด ตัด ฉีก ขูดหรือทุบผลไม้ เปลือกแข็ง ที่มนุษย์นำมาเป็นอาหาร รวมทั้งการใช้เป็นเครื่องล่าสัตว์ ยุคหินสามารถแยกได้ ดังนี้

ยุคหินเก่า (Paleolithic Period หรือ Stone Age) อยู่ระหว่าง ๒,๕๐๐,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ ปีมาแล้ว มนุษย์ในยุคนี้อาศัยอยู่ในถ้ำหรือเพิงผา ยังไม่มีความคิดสร้างที่อยู่อาศัย โดยใช้วัสดุธรรมชาติหรือตั้งรกรากถาวร ดำรงชีวิตด้วยการล่าสัตว์ หาปลา และเก็บหาผลไม้ ในป่า เมื่ออาหารตามธรรมชาติหมดก็อพยพไปหาแหล่งอาหารที่อื่นต่อไป มนุษย์ยุคหินเก่า รู้จักประดิษฐ์เครื่องมืออย่างหายาๆ เครื่องมือที่ใช้ทั่วไป คือ เครื่องมือหินกะเทาะ ที่มีลักษณะหายาๆ หนากะเทาะเพียงด้านเดียวหรือสองด้าน ไม่มีการฝนให้เรียบ มนุษย์ยุคหินเก่ารู้จักนำหนังสัตว์มาทำเป็นเครื่องนุ่งห่ม รู้จักใช้ไฟเพื่อให้ความอบอุ่นแก่ร่างกาย ให้แสงสว่างให้ความปลอดภัย และหุงหาอาหาร มีการฝังศพ ทำพิธีกรรมเกี่ยวกับการตาย และมีการนำเครื่องมือเครื่องใช้และอาวุธต่างๆ ของผู้ตายฝังไว้ในหลุมด้วย นอกจากนี้มนุษย์ยุคหินเก่ายังรู้จักสร้างสรรค์งานศิลปะ ซึ่งพบภาพวาดตามผนังถ้ำที่ใช้สีฝุ่นสีต่างๆ ได้แก่ สีดำ น้ำตาล ส้ม แดงอ่อน และเหลือง ภาพที่วาดส่วนใหญ่เป็นภาพสัตว์ เช่น วัวกระทิง ม้าป่า กวางแดง เป็นต้น ภาพวาดที่มีชื่อเสียงของมนุษย์ยุคหินเก่าอยู่ที่ถ้ำลาสโก ประเทศฝรั่งเศส

ยุคหินกลาง (Mesolithic Period หรือ Middle Stone Age) อยู่ระหว่าง ๑๐,๐๐๐-๖,๐๐๐ ปีมาแล้ว มนุษย์ยุคนี้รู้จักทำเครื่องมือหินที่มีความประณีตมากขึ้น ด้วยการกะเทาะผิวด้านใดด้านหนึ่งหรือทั้งสองด้านออกให้เกิดความคม ทำให้เครื่องมือหินในยุคนี้มีรูปทรงที่เหมาะสมแก่การใช้งานมากขึ้นกว่าเดิม เครื่องมือยุคหินกลางที่พบมีทั้งเครื่องมือสับ ตัด ขูดและทุบ หลักฐานเครื่องมือหินของมนุษย์ในยุคหินกลางพบในทวีปยุโรปและทวีปเอเชีย โดยพบครั้งแรกในเวียดนาม เรียกว่า **วัฒนธรรมฮัวบิเนียน** จัดเป็นวัฒนธรรมยุคหินกลางของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมทั้งประเทศไทย

ยุคหินใหม่ (Neolithic Period หรือ New Stone Age) อยู่ระหว่าง

๖,๐๐๐ - ๔,๐๐๐ ปีมาแล้ว มนุษย์ยุคนี้มีความเจริญทางวัตถุมากกว่ายุคหินกลาง รู้จักควบคุมธรรมชาติมากขึ้น รู้จักพัฒนาการทำเครื่องมือหินอย่างประณีตโดยมีการขัดฝนหิน ทั้งขึ้นให้เป็นรูปร่างลักษณะต่างๆ เพื่อให้เครื่องมือมีประสิทธิภาพในการใช้สอยมากขึ้นกว่า เครื่องมือรุ่นก่อนหน้านี้ เช่น มีดหินที่สามารถตัดเฉือนได้แบบมีดโลหะ มีการต่อด้ามยาว เพื่อใช้แผ่นหินลับคมเป็นเสียมขุดดิน หรือต่อด้ามไม้สำหรับจับเป็นขวานหิน สามารถ ปั่นหม้อดินและใช้ไฟเผา สามารถทอผ้าจากเส้นใยพืชและทอเป็นเชือกทำเป็นแหหรือ อวนจับปลา ลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่งที่จำแนกมนุษย์ยุคหินใหม่ออกจากมนุษย์ ยุคหินกลางก็คือการที่มนุษย์ยุคนี้รู้จักการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ในระดับที่ซับซ้อนมากขึ้น เช่น มีการปลูกข้าวและพืชอื่นๆ เช่น ถั่ว พัก บวบ และเลี้ยงสัตว์หลายชนิดมากขึ้น เช่น แพะ แกะ และ วัว ซึ่งก็คองทั้งไว้ใช้งานและเป็นอาหาร

ร่องรอยการตั้งหลักแหล่งของมนุษย์ในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ พบอยู่ทั่วทุกแห่ง ในดินแดนไทยเช่น

ภาคเหนือ พบเครื่องมือหินกะเทาะ ที่บ้านแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบเครื่องมือหิน ที่บริเวณฝั่งแม่น้ำโขง อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย

ภาคตะวันตก พบเครื่องมือหิน และเศษภาชนะดินเผา โครงกระดูกและ กระดูกสัตว์ ที่บริเวณแม่น้ำแควน้อย จังหวัดกาญจนบุรี

ภาคใต้ พบเครื่องมือหินกะเทาะ บริเวณถ้ำหลังโรงเรียน จังหวัดกระบี่

ภาคกลาง พบเครื่องมือหินกะเทาะ เช่น ขวานหินกะเทาะ กำไลหิน ที่บ้านหนองเป็ก จังหวัดสุพรรณบุรี

๒.๒ ยุคโลหะ คือ การจำแนกสมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่มนุษย์รู้จักนำโลหะบางชนิด ได้แก่ ทองแดง สำริด และเหล็กมาทำเป็นเครื่องมือ เครื่องใช้ และเครื่องประดับ

ใบงานที่ ๐๑

ให้นักเรียนออกแบบแผนภาพความคิด และจัดทำแผนภาพความคิดเกี่ยวกับ วิธีการและขั้นตอนทางประวัติศาสตร์

กลุ่มที่.....สมาชิกกลุ่ม.....

ใบงานที่ ๐๒

เพื่อน ๆ เรามาช่วยกันค้นหา
หลักฐานทางประวัติศาสตร์กันเถอะ

เป็นลายลักษณ์อักษร

.....

.....

.....

.....

.....

ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร

.....

.....

.....

.....

.....

หลักฐานชั้นต้น

หลักฐานทางประวัติศาสตร์

หลักฐานชั้นรอง

เป็นลายลักษณ์อักษร

.....

.....

.....

.....

.....

ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร

.....

.....

.....

.....

.....

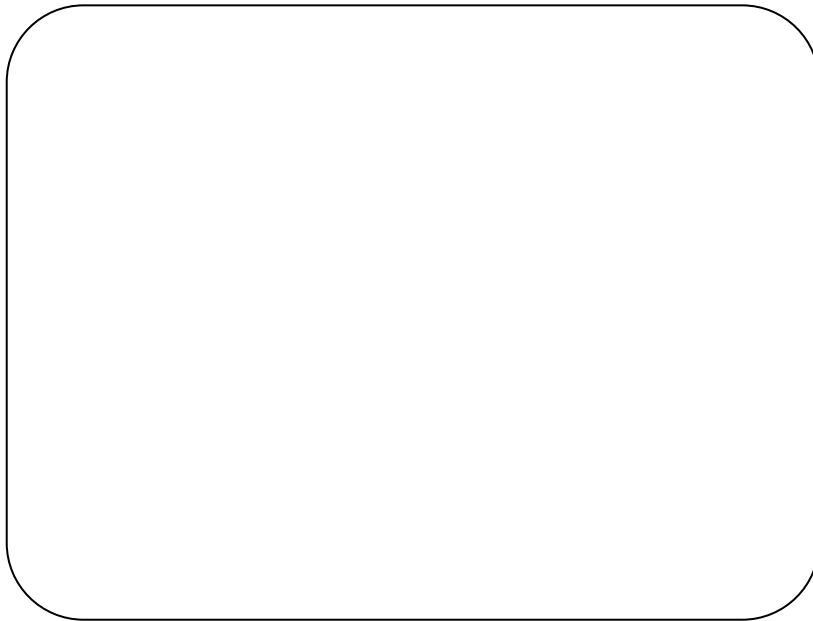
กลุ่มที่.....สมาชิกกลุ่ม.....

.....

ใบงานที่ ๐๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น และจัดทำเป็นรายงาน (ภาพประกอบนักเรียนใช้ภาพถ่ายหรือวาดภาพระบายสีประกอบก็ได้)

๑. แหล่งข้อมูลที่ศึกษา คือ

๒. สถานที่ตั้ง / ที่อยู่ ของแหล่งข้อมูล

.....
.....

๓. รายละเอียดและความสำคัญของข้อมูล คือ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

กลุ่มที่.....สมาชิกกลุ่ม.....
.....

ใบความรู้สำหรับนักเรียน

การศึกษาประวัติศาสตร์โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์

การศึกษาประวัติศาสตร์เป็นการศึกษาเหตุการณ์ในอดีต สามารถศึกษาได้ตามขั้นตอน ดังนี้

๕. การนำเสนอ คือ การนำเรื่องที่ได้มาเรียบเรียงเพื่อนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ

๔. การสรุปความรู้ คือ การนำข้อมูลผ่านการตรวจสอบแล้วมาทำการศึกษาเนื้อหา และสรุปข้อมูลที่รวบรวมได้

๓. การตรวจสอบข้อมูลและหลักฐาน คือ การประเมินความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของข้อมูลและหลักฐานที่รวบรวมได้

๒. การรวบรวมข้อมูลและหลักฐาน คือ การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่จะศึกษาจากแหล่งข้อมูล และหลักฐานประเภทต่าง ๆ

๑. การกำหนดหัวเรื่องที่จะศึกษา คือ การกำหนดคำถามหรือหัวข้อที่น่าสนใจต้องการศึกษาค้นคว้าหาคำตอบ

หลักฐานทางประวัติศาสตร์ หมายถึง ร่องรอยที่เกิดขึ้นในอดีต ซึ่งสามารถนำมาใช้เพื่อเป็นข้อมูลในการศึกษาเรื่องราวในอดีต ซึ่งจะมีทั้ง**หลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษร** ได้แก่ จารึก พงศาวดาร ตำนาน หรือเอกสารที่บันทึกในลักษณะต่าง ๆ **หลักฐานที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร** ได้แก่ สถานที่สำคัญ โบราณวัตถุ เครื่องมือเครื่องใช้ อนุสาวรีย์ต่าง ๆ ภาพวาด ภาพถ่าย ภาพยนตร์ การแสดงพื้นบ้าน เพลงพื้นบ้าน คำบอกเล่า ซึ่งสามารถแยกประเภทโดยคำนึงถึงความน่าเชื่อถือของหลักฐาน อาจจำแนกได้ ๒ ประเภท คือ **หลักฐานชั้นต้น** และ**หลักฐานชั้นรอง**

หลักฐานชั้นต้น หมายถึง หลักฐานที่เกิดขึ้นในช่วงที่เกิดเหตุการณ์นั้น หรือ หลักฐานที่ได้จากการบันทึก หรือจากคำบอกเล่าของผู้ที่มีส่วนร่วมเหตุการณ์ด้วยตนเอง หลักฐานชั้นต้นมีประโยชน์ที่ทำให้ทราบข้อเท็จจริงที่น่าเชื่อถือ

หลักฐานชั้นรอง หมายถึง หลักฐานที่สร้างขึ้นโดยผู้ที่ไม่ได้พบเห็นเหตุการณ์โดยตรง หลักฐานชั้นรองเป็นข้อมูลประกอบที่ทำให้เข้าใจเหตุการณ์ได้ดีขึ้น

ใบความรู้สำหรับนักเรียน

ตัวอย่างหลักฐานและแหล่งข้อมูลในการศึกษาประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์

หลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษร

๑. จารึก
๒. พงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์รัชกาลต่าง ๆ
๓. ตำนาน เช่น ประวัติท้องถิ่น บุคคลสำคัญ
๔. เอกสารราชการ เช่น สนธิสัญญา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๕. บันทึกเหตุการณ์

หลักฐานที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร

๑. สถานที่สำคัญ เช่น วัด อนุสาวรีย์ต่าง ๆ
๒. ภาพวาด หรือภาพถ่าย
๓. ภาพยนตร์
๔. การแสดงโขน การแสดงพื้นบ้าน
๕. คำบอกเล่า

แหล่งข้อมูลในการศึกษา

๑. ห้องสมุด
๒. หอสมุดแห่งชาติ
๓. ศาสนสถาน เช่น วัด มัสยิด โบสถ์
๔. โบราณวัตถุและโบราณสถาน
๕. พิพิธภัณฑ์

ใบความรู้สำหรับครู

ตัวอย่างการเขียนแผนภาพความคิด

๑. จารึก
๒. พงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์รัชกาลต่าง ๆ
๓. ตำนาน เช่น ประวัติท้องถิ่น บุคคลสำคัญ
๔. เอกสารราชการ เช่น สนธิสัญญา
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๕. บันทึกเหตุการณ์

หลักฐานที่เป็นลายลักษณ์

๑. สถานที่สำคัญ เช่น วัด
อนุสาวรีย์ต่าง ๆ
๒. ภาพวาด หรือภาพถ่าย
๓. ภาพยนตร์
๔. การแสดงโขน การแสดงพื้นบ้าน
๕. คำบอกเล่า

หลักฐานที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร

หลักฐานและ
แหล่งข้อมูลใน
การศึกษาประวัติศาสตร์
สมัยรัตนโกสินทร์

แหล่งข้อมูลในการศึกษา

ห้องสมุด

หอสมุดแห่งชาติ

ศาสนสถาน เช่น วัด มัสยิด โบสถ์

โบราณวัตถุและโบราณสถาน

พิพิธภัณฑ์

ใบงานที่ ๐๑

- คำชี้แจง** ให้นักเรียนนำข้อมูลจากการบันทึกการสืบค้นข้อมูลประวัติความเป็นมาท้องถิ่นของสมาชิกกลุ่มทุกคน มาเรียบเรียงนำเสนอ โดยต้องมียอดประกอบต่อไปนี้
๑. ชื่อเรื่อง ให้ใช้ **ท้องถิ่นของเรา** (ตามด้วยหัวเรื่องที่ได้รับมอบหมาย)
เช่น ท้องถิ่นของเรา “บุคคลสำคัญ” ท้องถิ่นของเรา “สถานที่สำคัญ” ฯลฯ
 ๒. เนื้อหา (ใช้การเขียนเรื่องประกอบภาพ)
 ๓. แหล่งอ้างอิง
 ๔. คณะผู้จัดทำ

ใบความรู้สำหรับนักเรียน

การนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการศึกษาประวัติท้องถิ่น

การนำเสนอข้อมูลที่ได้ศึกษาประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการศึกษาเรื่องราวที่นักเรียนสนใจ การนำเสนอข้อมูลอาจทำได้หลายอย่าง เช่น

๑. การเล่าเรื่อง เป็นการบอกผลของการศึกษาด้วยคำพูด โดยกล่าวนำถึงประเด็นปัญหาที่สนใจศึกษา แล้วจึงเสนอเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่ทำการศึกษาค้นคว้า

๒. การเขียนรายงาน โดยทั่วไปการเขียนรายงานเริ่มต้นด้วยการเขียนคำนำ แล้วจึงเขียนเนื้อหาสาระให้สอดคล้อง มีความสัมพันธ์กัน และเขียนสรุปในตอนสุดท้าย จากนั้นอ่านทบทวนสำนวนภาษาและตรวจดูตัวสะกดแล้วแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสม

๓. การจัดนิทรรศการ การจัดนิทรรศการ ให้น่าสนใจ ควรเสนอเนื้อหาด้วยภาพ แผนที่ ของจริง และสถิติต่าง ๆ โดยเขียนคำอธิบายหรือมีการบรรยายประกอบ การจัดนิทรรศการให้สั้นแต่ได้ใจความ

๔. การนำเสนอในรูปแบบของการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่าง ๆ ซึ่งในปัจจุบันนี้มีการใช้กันอย่างแพร่หลาย จะเป็นการนำเสนอโดยใช้ภาพประกอบคำบรรยาย หรือในลักษณะของวีดิทัศน์ เช่น E-book, PowerPoint เป็นต้น

ใบความรู้สำหรับนักเรียน

องค์ประกอบของการจัดทำรายงาน

๑. ปก (หน้า-หลัง)

ปกหน้า จะประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อเรื่อง ผู้จัดทำ
ช่วงเวลาที่จัดทำ

๒. ปกรอง จะมีรายละเอียดเช่นเดียวกับปกหน้า

๓. คำนำ เป็นการเกริ่นนำเกี่ยวกับเนื้อหาสาระทั้งหมดของรายงาน
พอสังเขป

๔. สารบัญ เป็นการบอกรายละเอียดตำแหน่งหน้าที่อยู่ของเนื้อหา

๕. เนื้อหา เป็นการรวบรวมรายละเอียดทั้งหมดของเรื่องที่ศึกษา
ค้นคว้าซึ่งอาจจะแบ่งเนื้อหาออกเป็น ส่วน ๆ หรือ เป็นบท

๖. แหล่งอ้างอิง เป็นการบอกรายละเอียดของแหล่งการศึกษาสืบค้น
ข้อมูล

๗. คณะผู้จัดทำ เป็นการบอกรายละเอียดของผู้จัดทำรายงาน

ใบงานที่ ๐๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมประเมินการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

แบบประเมินการนำเสนอผลงานหน้าชั้น

กลุ่ม	รายการประเมิน						รวมคะแนน	ผลการประเมิน	
	พูดเสียงดังฟังชัด	นำเสนอเนื้อเรื่องน่าสนใจ	ลำดับใจความเหมาะสม	ใช้คำได้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง	แสดงท่าทางและน้ำเสียงประกอบการรายงานได้อย่างเหมาะสมกับเรื่อง	สามารถแก้ปัญหาและจุดใจให้ผู้ฟังคอยตามได้		ผ่าน	ไม่ผ่าน
คะแนน	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๓๐		
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

ระดับ ๔ ดีมาก คะแนน ๒๓-๓๐ คะแนน

ระดับ ๓ ดี คะแนน ๑๖-๒๒ คะแนน

ระดับ ๒ พอใช้ คะแนน ๙-๑๕ คะแนน

ระดับ ๑ ปรับปรุง คะแนน ๐-๘ คะแนน

ใบความรู้สำหรับนักเรียน

การพูดนำเสนอรายงาน/ผลงานหน้าชั้น

การพูด คือ ทักษะการสื่อสารที่จำเป็นต้องใช้ในชีวิตประจำวัน บ่อยครั้งที่เราอาจจะต้องนำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน หรือต้องพูดในที่สาธารณะเพื่อชักจูง รมรงค์ โน้มน้าวใจ หรือประชาสัมพันธ์กิจกรรมให้คนอื่น ๆ ฟังความสำเร็จในการพูดเพื่อนำเสนออยู่ที่ความสามารถในการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้นำเสนอกับผู้ฟัง ซึ่งมีองค์ประกอบด้วยกัน ๓ มิติหลักๆ คือ

๑. ผู้นำเสนอ ต้องสร้างก็คือความน่าเชื่อถือ ซึ่งเกิดจากการที่ผู้พูดแสดงตนเป็นผู้มีความรู้ดี มีความตั้งใจดี และแสดงอุปนิสัยที่ดี การสร้างอารมณ์ร่วมให้เกิดกับผู้ฟัง และความมีเหตุผลด้วยหลักฐานที่ดีในการสนับสนุน **มารยาทของการพูด** ควรปฏิบัติ ดังนี้

- ใช้น้ำเสียงนุ่มนวล และไม่พูดจากระโชกโฮกฮาก
- ใช้ถ้อยคำสุภาพไพเราะ และเหมาะสมแก่กาลเทศะ
- กล่าวคำขอโทษเมื่อพูดผิด กล่าวคำขอบคุณเมื่อได้รับการยกย่องชมเชย

และควรพูดอย่างจริงใจ

- ไม่แสดงกิริยาที่ไม่เหมาะสม เช่น แลบลิ้น หาว เป็นต้น
- ไม่ควรพูดอยู่ฝ่ายเดียว ควรเปิดโอกาสให้คู่สนทนาได้พูดหรือแสดงความคิดเห็นบ้าง

ตามความเหมาะสม

- การพูดอธิบาย ควรพูดเรียงลำดับให้ถูกต้องชัดเจน
- ใช้คำลงท้ายให้เหมาะสมแก่ผู้ที่พูดด้วย

๒. ผู้ฟัง ทักษะสื่อสารที่สำคัญทักษะหนึ่ง ในชีวิตของเราจะต้องฟังสิ่งต่างๆ มากมาย เช่น ฟังคนพูด ฟังข่าว ฟังคุณครูสอน ฟังเพลง ตลอดจนฟังเสียงสิ่งต่างๆ รอบตัว การฟังสิ่งต่างๆ ผู้ฟังจะได้รับความรู้ ความเพลิดเพลิน แต่ผู้ฟังควรแยกให้ได้ว่า สิ่งที่ฟังนั้น สิ่งใดดี สิ่งใดไม่ดี แล้วนำความรู้ที่ได้จากการฟังไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันหรือใช้ในการเรียน **มารยาทของการฟัง** ควรปฏิบัติ ดังนี้

- ตั้งใจฟัง สบตาผู้พูด
- ไม่คุยหรือเล่นในขณะที่ฟัง
- หากมีข้อสงสัย ควรถามเมื่อผู้พูดอนุญาตให้ถาม
- ไม่ส่งเสียงดังรบกวน หรือทำความรำคาญให้แก่ผู้อื่น
- ไม่แสดงกิริยาที่ไม่เหมาะสม เช่น โห่ เป่าปาก ฯลฯ

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยที่ ๙ ถิ่นไทยวิไลศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๑ ย้อนรอยไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว ทำเครื่องหมาย X ลงใน
กระดานคำตอบ

๑. ในราวพุทธศตวรรษที่ ๑๖ ศิลปกรรมแบบละโว้ได้รับอิทธิพลจากขอม จากข้อความเป็นเหตุการณ์
ที่อยู่ในช่วงเวลาใด
 - ก. พ.ศ. ๑๕๐๑ – พ.ศ. ๑๖๐๐
 - ข. พ.ศ. ๑๕๐๐ – พ.ศ. ๑๖๐๐
 - ค. พ.ศ. ๑๖๐๐ – พ.ศ. ๑๗๐๐
 - ง. พ.ศ. ๑๖๐๑ – พ.ศ. ๑๗๐๐
๒. พระยาสิทธิไทยทรงเป็นพระมหากษัตริย์ลำดับที่ ๖ สมัยสุโขทัย ทรงขึ้นครองราชย์ระหว่าง
พ.ศ. ๑๙๑๑ – ๑๙๔๒ จากข้อความช่วงเวลาดังกล่าวตรงกับข้อใด
 - ก. พุทธศตวรรษที่ ๑๘
 - ข. พุทธศตวรรษที่ ๑๙
 - ค. พุทธศตวรรษที่ ๒๐
 - ง. พุทธศตวรรษที่ ๒๑
๓. การศึกษาหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในภาคต่างๆ มีประโยชน์อย่างไร
 - ก. รู้จักประวัติบุคคลสำคัญ
 - ข. ทำให้รักประเทศชาติมากขึ้น
 - ค. ใช้เป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต
 - ง. เข้าใจวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในอดีต
๔. หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่พบในท้องถื่นข้อใด แสดงถึงพัฒนาการของมนุษย์
 - ก. ภาชนะดินเผา
 - ข. ไม้กลายเป็นหิน
 - ค. โครงกระดูกมนุษย์
 - ง. โครงกระดูกไดโนเสาร์
๕. นักเรียนจะนำขั้นตอนทางประวัติศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไรจึงจะเหมาะสมที่สุด
 - ก. การทำปฏิทินแจกเพื่อนและครูในวันปีใหม่
 - ข. การทำรายงานประกอบการเรียนวิชาต่าง ๆ
 - ค. การบันทึกเรื่องราวชีวิตของตนเอง
 - ง. การทำตารางการอ่านหนังสือเรียน

๖. การไปห้องสมุดเพื่อหาหนังสือเกี่ยวกับอาชีพในสมัยรัชกาลที่ ๕ เป็นการศึกษาหาข้อมูลทางประวัติศาสตร์ชั้นตอนใด
- ตีความหมายของข้อมูล
 - กำหนดหัวข้อในการศึกษา
 - นำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบรายงาน
 - รวบรวมข้อมูลหลักฐานจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ
๗. ข้อใดเป็นความสำคัญของการศึกษาประวัติศาสตร์
- ทำให้ผู้อื่นนับถือ
 - ทำให้คนมีฐานะดีขึ้น
 - ทำให้พัฒนาประเทศได้อย่างรวดเร็ว
 - ทำให้รู้ความเป็นมาของเรื่องราวต่าง ๆ
๘. ถ้าต้องการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของท้องถิ่นควรศึกษาจากแหล่งข้อมูลในข้อใด
- หนังสือนิทาน
 - อุโบสถวัดท้องถิ่น
 - สอบถามจากผู้รู้ในท้องถิ่น
 - ห้องสมุดโรงเรียน
๙. แหล่งข้อมูลประวัติศาสตร์ข้อใดที่ต้องเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์
- พิพิธภัณฑ์ในจังหวัด
 - โบราณสถาน
 - ห้องสมุดโรงเรียน
 - บุคคลซึ่งเป็นผู้รู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์
๑๐. การนำเสนอข้อมูลในข้อใดเหมาะสมที่สุด
- เสนอข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นส่วนตัว
 - นำเสนอข้อมูลโดยยึดจากหลักฐานเพียงชิ้นเดียว
 - นำข้อมูลมาแต่งเป็นนิทานเพื่อให้เกิดความสนุกสนาน
 - นำเสนอข้อมูลตามความเป็นจริงและใช้ภาพประกอบที่น่าสนใจ

หน่วยย่อยที่ ๒
ภูมิใจในท้องถิ่น

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยที่ ๙ ถิ่นไทยวิไลศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๒ ภูมิใจในท้องถิ่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยทำเครื่องหมาย X ลงใน
กระดาษคำตอบ

๑. ประชาชนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ส่วนใหญ่จัดเป็นชนเผ่าใด

ก. นิกรอยด์	ข. อ่าหรับ
ค. มองโกลอยด์	ง. คอคเคซอยด์
๒. ประเทศใดไม่อยู่ในกลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ก. ไทย	ข. อินเดีย
ค. ฟิลิปปินส์	ง. อินโดนีเซีย
๓. ประชาชนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ส่วนใหญ่นับถือศาสนาใด

ก. ซิกข์	ข. พุทธ
ค. คริสต์	ง. อิสลาม
๔. ประเทศใดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ไม่มีภาษาประจำชาติเพื่อใช้ในการติดต่อการสื่อสารกันของประชาชน

ก. เวียดนาม	ข. มาเลเซีย
ค. สิงคโปร์	ง. ลาว
๕. ในอดีตประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้รับอารยธรรมมาจากประเทศใดมากที่สุด

ก. อินเดีย	ข. ชาติตะวันตก
ค. ญี่ปุ่น	ง. จีน
๖. วัฒนธรรมของจีนที่มีอิทธิพลต่อประชาชนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากที่สุดในด้านใด

ก. ด้านศาสนา	ข. ด้านการค้า
ค. ด้านการทหาร	ง. ด้านการเมืองการปกครอง
๗. ประเทศใดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีความแตกต่างด้านเชื้อชาติมากที่สุด

ก. ไทย	ข. พม่า
ค. กัมพูชา	ง. อินโดนีเซีย
๘. ประเทศใดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) ที่มีแผนพัฒนาเศรษฐกิจแตกต่างไปจากชาติอื่นมากที่สุด

ก. ลาว	ข. เวียดนาม
ค. สิงคโปร์	ง. มาเลเซีย

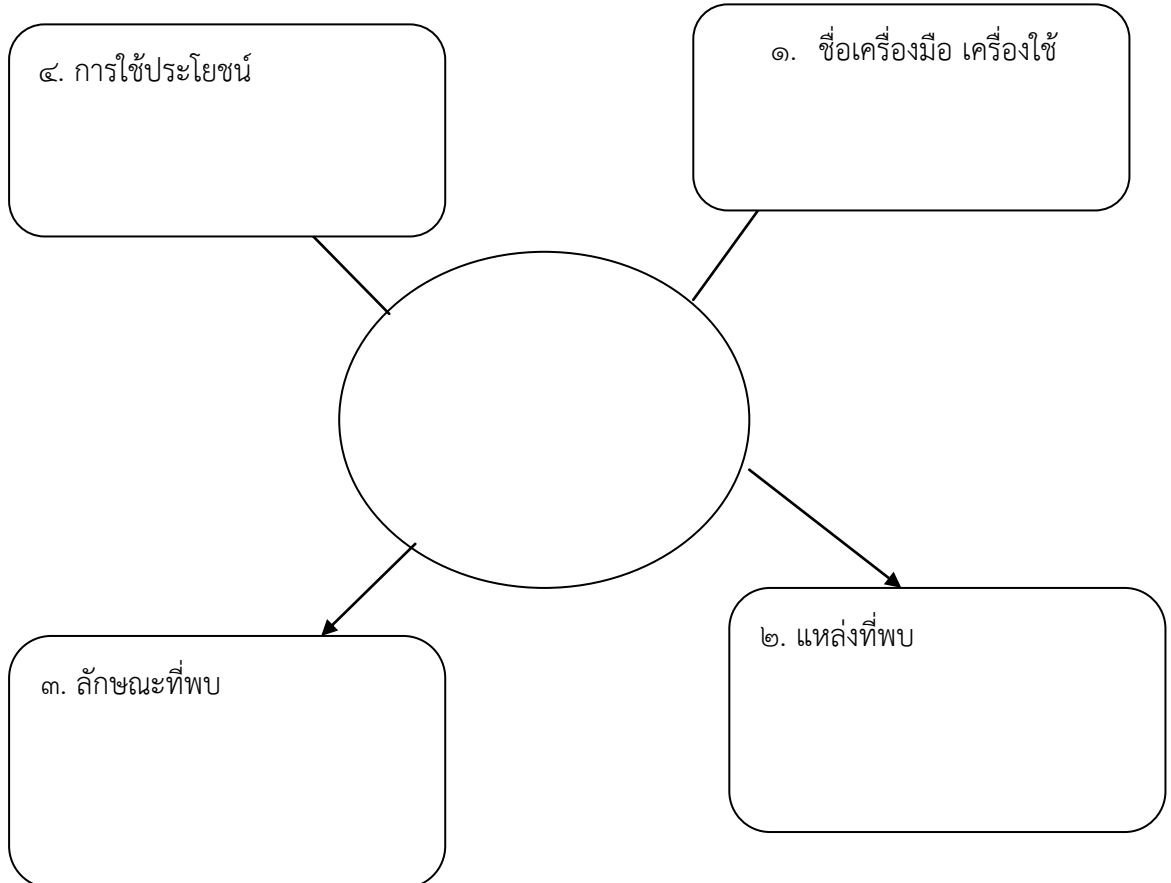
๑๗. ข้อใดเป็นลักษณะภูมิประเทศของกัมพูชาที่มีผลต่อเศรษฐกิจของประเทศ
- ก. มีการประกอบอาชีพประมงอย่างแพร่หลาย
 - ข. เป็นเมืองท่าที่เป็นศูนย์กลางการค้าชาย
 - ค. เป็นแหล่งผลิตแก๊สธรรมชาติที่สำคัญ
 - ง. เป็นศูนย์กลางการคมนาคมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
๑๘. สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้(อาเซียน)ได้พัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจต่อกันไปถึงขั้นใด
- ก. ตลาดร่วม
 - ข. เขตการค้าเสรี
 - ค. สหภาพเศรษฐกิจ
 - ง. สหภาพศุลกากร
๑๙. ข้อใดเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ประเทศพม่ามีฐานะทางเศรษฐกิจยากจน
- ก. มีทรัพยากรที่มีค่าน้อย
 - ข. มีจำนวนประชากรน้อย
 - ค. ถูกนายทุนต่างชาติเอาเปรียบ
 - ง. เศรษฐกิจถูกผูกขาดโดยรัฐบาล
๒๐. ปัจจุบันตำแหน่งเลขาธิการอาเซียนเป็นผู้ที่มาจากประเทศใด
- ก. ไทย
 - ข. บรูไน
 - ค. สิงคโปร์
 - ง. อินโดนีเซีย

ใบงานที่ ๐๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปเรื่องราวที่ศึกษาจากใบความรู้แล้วสรุปออกมาเป็นผังความรู้ความคิดว่าค้นพบที่ใด ลักษณะ ระยะเวลา การใช้ประโยชน์ พร้อมกับวาดภาพประกอบ(ในวงกลมตรงกลาง) การพัฒนาการเครื่องมือ เครื่องใช้ หรืออาวุธของมนุษย์ในยุคก่อนประวัติศาสตร์ ตามหัวข้อที่จับสลากได้ต่อไปนี้

๑. เครื่องมือเครื่องใช้ของมนุษย์ยุคหินเก่า
๒. เครื่องมือเครื่องใช้ของมนุษย์ยุคหินกลาง
๓. เครื่องมือเครื่องใช้ของมนุษย์ยุคหินใหม่
๔. เครื่องมือเครื่องใช้ของมนุษย์ยุคโลหะ

ตัวอย่างการเขียนผังความรู้ ความคิด

ใบความรู้สำหรับนักเรียน

พัฒนาการของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ในดินแดนไทย

ประวัติศาสตร์ หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นในอดีต อดีตของประวัติศาสตร์ จะกินเวลานานเพียงใด ยังหาคำตอบที่แน่นอนไม่ได้ บางท่านกล่าวว่าประวัติศาสตร์เริ่มเมื่อมนุษย์ รู้จักบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรและเรียกสมัยก่อนที่มนุษย์จะรู้จักบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ว่า ยุคก่อนประวัติศาสตร์ หรือบางทีก็เรียกว่า ยุคโบราณคดี เพราะหลักฐานที่ใช้ศึกษาเรื่องต่างๆ ในยุคนี้ เป็นหลักฐานทางด้านโบราณคดี เช่น เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องประดับ โครงกระดูก มนุษย์โครงกระดูกสัตว์ ซากเมล็ดพืช ดิน หิน แร่ ภาพเขียนสีตามผนังถ้ำ ฯลฯ

๓. การตั้งถิ่นฐานและการดำรงชีวิตของมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์

เมื่อประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ ปีมาแล้ว ดินแดนไทยมีมนุษย์อาศัยอยู่แล้ว จะเห็น ได้จากการขุดพบเครื่องมือและชิ้นส่วนจากโครงกระดูกของมนุษย์ในยุคนี้ ทำให้สันนิษฐานได้ว่า

- มนุษย์อยู่รวมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ มีชีวิตแบบเร่ร่อน เคลื่อนย้ายไปตามแหล่งอาหารต่างๆ ที่อยู่ใกล้แหล่งน้ำ และอาศัยอยู่ตามถ้ำหรือเพิงผา เพื่อป้องกันอันตรายจากสัตว์ร้าย
 - เมื่อประชากรเพิ่มมากขึ้น มนุษย์รู้จักวิธีการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ และสร้างบ้าน จึงทำให้มนุษย์เริ่มตั้งถิ่นฐานในบริเวณที่มีความปลอดภัยและอุดมสมบูรณ์ เช่น บริเวณหุบเขา บริเวณที่ราบใกล้แม่น้ำ
 - ร่องรอยที่มีการขุดพบเช่น เครื่องปั้นดินเผา ที่บ้านโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ภาชนะดินเผาที่ฝังพร้อมเครื่องปั้นดินเผาและเครื่องประดับโลหะ พบที่ตำบลโคกพนมดี อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ร่องรอยการสร้างบ้านที่หนองแซ่เสา อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี พบกลองมโหระทึกสำริด ที่บ้านทุ่งยั้ง จังหวัดอุดรธานี เป็นต้น
- การตั้งหลักแหล่งของมนุษย์ในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ในดินแดนไทย อาจกล่าวได้ว่า เป็นการเริ่มต้นพัฒนาการของมนุษย์ที่อยู่รวมกันเป็นชุมชน แล้วพัฒนาเป็นหมู่บ้าน เมืองและอาณาจักรในเวลาต่อมา

๒. หลักฐานทางโบราณคดีที่แสดงพัฒนาการของมนุษย์ที่พบในท้องถิ่น

สามารถแบ่งตามลักษณะของเครื่องมือเครื่องใช้ ได้ดังนี้

๒.๑ ยุคหิน คือ การจำแนกสมัยก่อนประวัติศาสตร์จากเครื่องมือของมนุษย์ในยุคนี้ การศึกษาพัฒนาการของมนุษย์ในยุคนี้ จึงศึกษาได้จาก ลักษณะที่พื้กอาศัย เครื่องมือหิน และ เครื่องใช้ เช่น เครื่องประดับ โครงกระดูก เมล็ดพืช ซากพืช รวมทั้งศิลปะถ้ำที่หลงเหลือเป็น หลักฐานมาถึงปัจจุบัน เครื่องมือของมนุษย์ยุคหินส่วนใหญ่เป็นหินที่มีลักษณะต่างๆ เช่น หินที่ถูก กะเทาะออกเป็นบางส่วน หรือหินกะเทาะทั้งสองด้าน รวมทั้งหินกะเทาะที่ขัดเรียบ ทำให้มีความ คมมากขึ้น เครื่องมือหินเหล่านี้ใช้ในการบด ตัด ฉีก ขูดหรือทุบผลไม้เปลือกแข็งที่มนุษย์นำมา เป็นอาหาร รวมทั้งการใช้เป็นเครื่องล่าสัตว์ ยุคหินสามารถแยกได้ ดังนี้

- **ยุคหินเก่า (Paleolithic Period หรือ Stone Age)** อยู่ระหว่าง ๒,๕๐๐,๐๐๐ – ๑๐,๐๐๐ ปีมาแล้ว มนุษย์ในยุคนี้อาศัยอยู่ในถ้ำหรือเพิงผา ยังไม่มีความคิดสร้างสรรค์ที่อยู่อาศัยโดยใช้ วัสดุธรรมชาติหรือตั้งรกรากถาวร ดำรงชีวิตด้วยการล่าสัตว์ หาปลา และเก็บหาผลไม้ในป่า เมื่อ อาหารตามธรรมชาติหมดก็อพยพไปหาแหล่งอาหารที่อื่นต่อไป มนุษย์ยุคหินเก่ารู้จักประดิษฐ์ เครื่องมืออย่างหายากๆ เครื่องมือที่ใช้ทั่วไป คือ เครื่องมือหินกะเทาะ ที่มีลักษณะหายาก ใหญ่ หนา กะเทาะเพียงด้านเดียวหรือสองด้าน ไม่มีการฝนให้เรียบ มนุษย์ยุคหินเก่ารู้จักนำหนังสัตว์มาทำเป็น เครื่องนุ่งห่ม รู้จักใช้ไฟเพื่อให้ความอบอุ่นแก่ร่างกาย ให้แสงสว่างให้ความปลอดภัย และหุงหา อาหาร มีการฝังศพ ทำพิธีกรรมเกี่ยวกับการตาย และมีการนำเครื่องมือเครื่องใช้และอาวุธต่างๆ ของผู้ตายฝังไว้ในหลุมด้วย นอกจากนี้มนุษย์ยุคหินเก่ายังรู้จักสร้างสรรค์งานศิลปะ ซึ่งพบภาพวาด ตามผนังถ้ำที่ใช้สีฝุ่นสีต่างๆ ได้แก่ สีดำ น้ำตาล ส้ม แดงอ่อน และเหลือง ภาพที่วาดส่วนใหญ่เป็น ภาพสัตว์ เช่น วัวกระทิง ม้าป่า กวางแดง เป็นต้น ภาพวาดที่มีชื่อเสียงของมนุษย์ยุคหินเก่าอยู่ที่ถ้ำ ลาสโก ประเทศฝรั่งเศส

- **ยุคหินกลาง (Mesolithic Period หรือ Middle Stone Age)** อยู่ระหว่าง ๑๐,๐๐๐-๖,๐๐๐ ปีมาแล้ว มนุษย์ยุคนี้รู้จักทำเครื่องมือหินที่มีความประณีตมากขึ้นด้วยการ กะเทาะผิวด้านใดด้านหนึ่งหรือทั้งสองด้านออกให้เกิดความคม ทำให้เครื่องมือหินในยุคนี้ มีรูปทรงที่เหมาะสมแก่การใช้งานมากขึ้นกว่าเดิม เครื่องมือยุคหินกลางที่พบมีทั้งเครื่องมือสับ ตัด ขูดและทุบ หลักฐานเครื่องมือหินของมนุษย์ในยุคหินกลางพบในทวีปยุโรปและทวีปเอเชีย โดยพบครั้งแรกในเวียดนาม เรียกว่า **วัฒนธรรมฮัวบิเนียน** จัดเป็นวัฒนธรรมยุคหินกลางของ ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมทั้งประเทศไทยด้วย

- ยุคหินใหม่ (Neolithic Period หรือ New Stone Age) อยู่ระหว่าง

๖,๐๐๐ - ๔,๐๐๐ ปีมาแล้ว มนุษย์ยุคนี้มีความเจริญทางวัตถุมากกว่ายุคหินกลาง รู้จักควบคุมธรรมชาติมากขึ้น รู้จักพัฒนาการทำเครื่องมือหินอย่างประณีตโดยมีการขัดฝนหินทั้งชิ้นให้เป็นรูปร่างลักษณะต่างๆ เพื่อให้เครื่องมือมีประสิทธิภาพในการใช้สอยมากขึ้นกว่า เครื่องมือรุ่นก่อนหน้านี้ เช่น มีดหินที่สามารถตัดเฉือนได้แบบมีดโลหะ มีการต่อด้ามยาวเพื่อใช้แผ่นหินลับคมเป็นเสียมขุดดิน หรือต่อด้ามไม้สำหรับจับเป็นขวานหิน สามารถปั้นหม้อดินและใช้ไฟเผา สามารถทอผ้าจากเส้นใยพืชและทอเป็นเชือกทำเป็นแหหรืออวนจับปลา ลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่งที่จำแนกมนุษย์ยุคหินใหม่ออกจากมนุษย์ยุคหินกลางก็คือการที่มนุษย์ยุคนี้รู้จักการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ในระดับที่ซับซ้อนมากขึ้น เช่น มีการปลูกข้าวและพืชอื่นๆ เช่น ถั่ว พักบวบ และเลี้ยงสัตว์หลายชนิดมากขึ้น เช่น แพะ แกะ และ วัว ซึ่งก็คงทั้งไว้ใช้งานและเป็นอาหาร

ร่องรอยการตั้งหลักแหล่งของมนุษย์ในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ พบอยู่ทั่วทุกแห่งในดินแดนไทย เช่น

ภาคเหนือ พบเครื่องมือหินกะเทาะ ที่บ้านแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบเครื่องมือหิน ที่บริเวณฝั่งแม่น้ำโขง อำเภอเชียง

คาน จังหวัดเลย

ภาคตะวันตก พบเครื่องมือหิน และเศษภาชนะดินเผา โครงกระดูกและกระดูกสัตว์ ที่บริเวณแม่น้ำแควน้อย จังหวัดกาญจนบุรี

ภาคใต้ พบเครื่องมือหินกะเทาะ บริเวณถ้ำหลังโรงเรียน จังหวัดกระบี่

ภาคกลาง พบเครื่องมือหินกะเทาะ เช่น ขวานหินกะเทาะ กำไลหิน

ที่บ้านหนองเปกล้า จังหวัดสุพรรณบุรี

๒.๒ ยุคโลหะ คือ การจำแนกสมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่มนุษย์รู้จักนำโลหะบางชนิด ได้แก่ ทองแดง สำริด และเหล็กมาทำเป็นเครื่องมือ เครื่องใช้ และเครื่องประดับ

ใบงานที่ ๐๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนชื่อประเทศเพื่อนบ้าน ลงในแผนที่ ให้ตรงกับประเทศนั้นๆ พร้อมระบายสีขอบเขตของแต่ละประเทศ โดยให้ระบายสีประเทศไทยด้วยสีเขียว

- หมายเลข ๑ หมายถึง
- หมายเลข ๒ หมายถึง
- หมายเลข ๓ หมายถึง
- หมายเลข ๔ หมายถึง
- หมายเลข ๕ หมายถึง

ใบงานที่ ๐๒

เรื่อง ที่ตั้ง ภูมิภาค ภูมิอากาศของประเทศเพื่อนบ้าน

คำชี้แจง จงเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

๑. ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบด้วยดินแดน.....ส่วน คือ
 - ๑.๑
 - ๑.๒.....
๒. ประเทศที่ตั้งอยู่บนแผ่นดินใหญ่หรือคาบสมุทรอินโดจีน คือ.....
๓. ประเทศที่มีหมู่เกาะมากที่สุด คือ.....มีจำนวน.....เกาะ
๔. ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่มีดินแดนเป็นเกาะและหมู่เกาะได้แก่.....
๕. ป่าไม้ผลัดใบ หรือป่าเบญจพรรณ พบมากในเขตประเทศ.....
๖. ลักษณะพืชพรรณธรรมชาติแบบป่าดิบ ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พบมากที่สุดที่ประเทศ.....
๗. บริเวณที่ราบชายฝั่งทะเล ประกอบด้วยพื้นที่ลักษณะ ได้แก่.....
๘. ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีลักษณะภูมิอากาศเป็นแบบ.....
๙. ประเทศที่ไม่มีทางออกสู่ทะเลเลย คือประเทศ.....
๑๐. ประเทศเพื่อนบ้านที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศไทย ได้แก่.....

ใบงานที่ ๐๓

เรื่อง สภาพสังคมและวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเติมคำตอบลงในช่องว่าง ข้างล่างนี้ให้ถูกต้อง

๑. ประเทศเพื่อนบ้านที่มีความแตกต่าง ทางด้านเชื้อชาติของประชากรมากที่สุด คือ ประเทศ.....
๒. ประเทศเพื่อนบ้านที่ไม่มีภาษาใช้ ต้องใช้ภาษาอื่นแทน คือ
๓. ประเทศเพื่อนบ้านของเราที่นับถือศาสนาพุทธ ได้แก่
๔. ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่นับถือศาสนาคริสต์คือ
๕. ประเทศที่ใช้ภาษามาเลยในการติดต่อสื่อสารกัน คือ.....
๖. ประเทศที่กล่าวทักทายกัน ด้วยคำว่า ซาลามัต ดาตัง คือ.....
๗. วัฒนธรรมของจีน ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ส่วนใหญ่จะเป็นวัฒนธรรมด้าน
๘. ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ใช้ภาษา.....เป็นภาษากลาง ในการติดต่อสื่อสารกัน
๙. ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้รับวัฒนธรรมมาจากประเทศ.....มากที่สุด
๑๐. ประเทศที่มีอาณาเขตติดต่อกับกับประเทศไทย ได้แก่.....

ใบความรู้สำหรับนักเรียน

เรื่อง ลักษณะทั่วไป ของประเทศเพื่อนบ้าน

ประเทศไทยตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นภูมิภาคหนึ่งทางด้านตะวันออกเฉียงใต้ของทวีปเอเชีย ระหว่างประเทศจีนและประเทศอินเดียทำเลที่ตั้งและอาณาเขต

ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตั้งอยู่ทางซีกโลกตะวันออกและทางตะวันออกเฉียงใต้ของทวีปเอเชีย โดยทิศเหนือติดประเทศจีน ทิศตะวันออกติดมหาสมุทรแปซิฟิก ทิศใต้ติดมหาสมุทรอินเดีย ทิศตะวันตกติดประเทศอินเดียและบังคลาเทศ ประกอบด้วยดินแดน ๒ ส่วน คือ

๑. แผ่นดินใหญ่หรือคาบสมุทรอินโดจีน ได้แก่ เมียนมาร์ ลาว ไทย กัมพูชา เวียดนาม มาเลเซียตะวันตก
๒. ดินแดนที่เป็นเกาะหรือหมู่เกาะ ได้แก่ สิงคโปร์ บรูไน อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ มาเลเซียตะวันออก ติมอร์เลสเต **ลักษณะภูมิประเทศ** จำแนกได้ดังนี้

๑. **บริเวณทิวเขาและที่ลาดเชิงเขา** มีลักษณะการวางตัว ๓ รูปแบบใหญ่ คือ วางตัวในแนวทิศเหนือใต้ เช่น ทิวเขาด้านตะวันตกและตอนกลางของภูมิภาค คือ เมียนมาร์ และทิศตะวันตกกับภาคเหนือของประเทศไทยและลาว ส่วนด้านตะวันออกของภูมิภาคจะมีการวางตัวในแนวตะวันออก-ตะวันตก

๒. **บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำ** เป็นพื้นที่ราบหรือค่อนข้างราบที่เกิดจากการทับถมของตะกอนจากแม่น้ำ พบอยู่สองฝั่งของแม่น้ำ หากแม่น้ำมีขนาดเล็กจะพบพื้นที่ราบมีขนาดเล็กบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำ เป็นแหล่งที่ตั้งของชุมชนและเป็นแหล่งการเกษตรที่สำคัญของภูมิภาค

๓. **บริเวณที่ราบชายฝั่งทะเล** บริเวณนี้ประกอบด้วยพื้นที่ ๓ ลักษณะ ดังนี้

- ๓.๑ **พื้นที่ลักษณะที่หนึ่ง** คือ บริเวณที่เป็นหาดทรายที่เกิดจากการทับถมของทรายจากการกระทำของคลื่นในทะเล

- ๓.๒ **พื้นที่ลักษณะที่สอง** คือ บริเวณพื้นที่ที่เป็นดินเลน มักจะพบป่าไม้ธรรมชาติ เช่น ป่าโกงกาง ป่าจาก ซึ่งมีความสำคัญต่อระบบนิเวศเป็นอย่างยิ่ง

- ๓.๓ **พื้นที่ลักษณะที่สาม** คือ พื้นที่ที่อยู่ห่างจากชายฝั่งทะเลที่เป็นหาดทรายหรือหาดเลนเข้าไปในแผ่นดิน เป็นพื้นที่ค่อนข้างราบลอนลาดที่เกิดจากการทับถมของทรายหรือเกิดจากการผุพังของหินจนกลายเป็นที่ดอน บริเวณที่ราบชายฝั่งทะเลพบได้ทั่วไปในประเทศที่มีอาณาเขตติดทะเล

๔. **บริเวณหมู่เกาะ** ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ประกอบด้วยเกาะขนาดใหญ่และขนาดเล็กมากมาย ประเทศที่มีหมู่เกาะจำนวนมาก ได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย มีเกาะมากกว่า ๑๓,๐๐๐ เกาะ ประเทศฟิลิปปินส์มีเกาะประมาณ ๗,๐๐๐ เกาะ

ลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติ

ลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จำแนกได้ดังนี้

๑. ลักษณะภูมิอากาศ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนชื้นหรือเขตร้อน ซึ่งแบ่งออกได้เป็น ๒ ลักษณะ คือ มีสภาพภูมิอากาศชุ่มชื้นในฤดูฝน และแห้งแล้งในฤดูแล้งอย่างชัดเจน และมีฝนตกชุ่มชื้นเกือบตลอดทั้งปี เนื่องจากภูมิภาคนี้ตั้งอยู่ในบริเวณเส้นศูนย์สูตร ดังนั้นจึงมีอุณหภูมิเฉลี่ยรายวันหรือรายเดือนสูงสม่ำเสมอเกือบตลอดทั้งปี

๒. ลักษณะพืชพรรณธรรมชาติ เนื่องจากภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตั้งอยู่ในเขตภูมิอากาศแบบร้อนชื้น อุดมสมบูรณ์ไปด้วยป่าไม้และทุ่งหญ้านานาชนิด แต่ในปัจจุบันพื้นที่ป่าไม้ได้ลดลงอย่างรวดเร็ว เช่น ประเทศไทย ป่าไม้ที่พบในภูมิภาคนี้ มีดังนี้

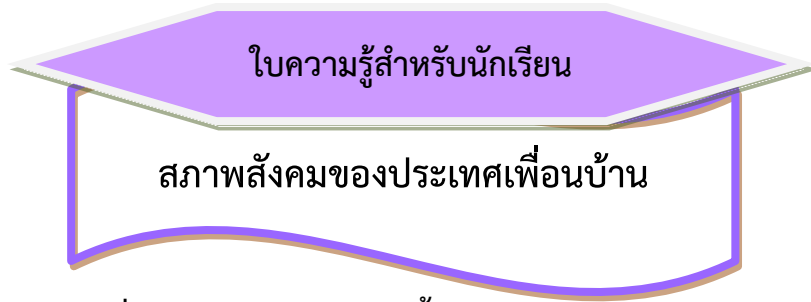
๒.๑ **ป่าดิบ** บริเวณที่พบมาก ได้แก่ บริเวณใกล้เขตศูนย์สูตร เช่น ภาคใต้ของประเทศไทย มาเลเซีย หมู่เกาะอินโดนีเซีย และภาคใต้ของฟิลิปปินส์

๒.๒ **ป่าไม้ผลัดใบหรือป่าเบญจพรรณ** พบมากในเขตที่มีอากาศสลับระหว่าง ความชุ่มชื้นและความแห้งแล้งชัดเจน พบทางตอนบนของภูมิภาคในเขตประเทศเมียนมาร์ ไทย ลาว

๒.๓ **ป่าสน** พบมากบริเวณทิวเขาสูง โดยเฉพาะป่าสนสองใบและป่าสนสามใบ ป่าสนแหล่งไม้พื้นที่สำคัญของชาวเขา

๒.๔ **ป่าหาดทรายชายทะเล** พบได้ทั่วไปในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในบริเวณที่ติดต่อกับทะเลของประเทศ

๒.๕ **ป่าปลูก** เป็นป่าที่ปลูกขึ้นเพื่อทดแทนพื้นที่ป่าไม้ที่สูญเสียไป เพื่อรักษาสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สภาพสังคมของประเทศเพื่อนบ้านของไทย มีดังนี้

๑. ด้านเชื้อชาติ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ประกอบด้วยเชื้อชาติต่าง ๆ หลากหลาย เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ จึงมีประชาชนอพยพเข้ามาอยู่อาศัยเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะชาวจีนที่ย้ายมาอยู่อาศัยในภูมิภาคนี้มากที่สุด ทำให้เกิดการผสมผสานด้านเชื้อชาติ ประชากรส่วนใหญ่จัดเป็นชนเผ่ามองโกลอยด์ มีผิวสีเหลือง ผมสีดำ เป็นต้น

- ประเทศที่เป็นหมู่เกาะทางตอนใต้ของไทยจะมีชาวพื้นเมืองเรียกว่า ชนเผ่ามาเลย์
- ประเทศเมียนมามีพื้นที่เป็นภูเขาสูงจำนวนมาก และมีความแตกต่างทางด้าน

เชื้อชาติของประชากรมากที่สุด เช่น ชาวเขาเผ่าต่าง ๆ เช่น มอญ ไทยใหญ่ กะเหรี่ยง แม้ว อีก้อ

๒. ด้านภาษา ภาษาที่ใช้ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความหลากหลายในด้านภาษามากที่สุดในโลก โดยในแต่ละประเทศจะมีภาษาประจำชาติของตน และใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสาร ส่วนประชาชนในประเทศที่นับถือศาสนาอิสลามก็จะใช้ภาษาอาหรับในการติดต่อสื่อสารกัน

ภาษาทางการของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่สำคัญ มีดังนี้

ไทย	ใช้ภาษาไทยในการติดต่อสื่อสารกัน
มาเลเซีย	ใช้ภาษามาเลย์ในการติดต่อสื่อสารกัน
อินโดนีเซีย	ใช้ภาษาอินโดนีเซียในการติดต่อสื่อสารกัน
ฟิลิปปินส์	ใช้ภาษาตากาล็อกในการติดต่อสื่อสารกัน
ลาว	ใช้ภาษาลาวในการติดต่อสื่อสารกัน
บรูไน	ใช้ภาษามาเลย์ในการติดต่อสื่อสารกัน
เมียนมาร์	ใช้ภาษาพม่าในการติดต่อสื่อสารกัน
สิงคโปร์	ใช้ภาษาอังกฤษ จีน ในการติดต่อสื่อสารกัน
กัมพูชา	ใช้ภาษาเขมรในการติดต่อสื่อสารกัน
ติมอร์-เลสเต	ใช้ภาษามาเลย์ในการติดต่อสื่อสารกัน
เวียดนาม	ใช้ภาษาเวียดนามในการติดต่อสื่อสารกัน

๓. **ด้านศาสนา** การนับถือศาสนาของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่สำคัญ มีดังนี้

- ๓.๑ พระพุทธศาสนา นับถือมากในไทย เมียนมาร์ ลาว เวียดนาม กัมพูชา
- ๓.๒ ศาสนาอิสลาม นับถือมากในอินโดนีเซีย มาเลเซีย บรูไน ติมอร์-เลสเต
- ๓.๓ ศาสนาคริสต์ นับถือมากในฟิลิปปินส์
- ๓.๔ ลัทธิขงจื้อ นับถือมากในสิงคโปร์ เวียดนาม

๔. **ด้านการแต่งกาย** การแต่งกายของประชาชนในประเทศเพื่อนบ้านของไทยมีความแตกต่างกันไปในแต่ละชาติ เนื่องจากประเทศส่วนใหญ่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีอารยธรรมที่เก่าแก่การแต่งกายจึงเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ซึ่งมีความสวยงามแตกต่างกันไป

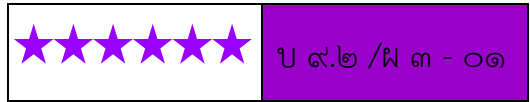
สภาพวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน

ในอดีตประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้รับวัฒนธรรมมาจากประเทศอินเดียมากที่สุด รองลงมา คือ ประเทศจีน โดยวัฒนธรรมที่รับมาจากอินเดีย เช่น ความเชื่อทางศาสนา รูปแบบการปกครอง กฎหมาย ฯลฯ และวัฒนธรรมที่รับมาจากจีนจะเป็นวัฒนธรรมทางการค้าและการเมืองมากที่สุด

๑. วัฒนธรรมของอินเดียในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น

- ๑.๑ ด้านความเชื่อทางศาสนา เป็นความเชื่อของศาสนาพราหมณ์ – ฮินดู ความเชื่อของพระพุทธศาสนา ซึ่งมีอิทธิพลค่อนข้างมากต่อวิถีชีวิตของประชาชน
- ๑.๒ ด้านรูปแบบการปกครอง ได้แก่ การปกครองแบบสมมติเทพที่ยกย่องพระมหากษัตริย์เป็นเทพเจ้าสูงสุดในแผ่นดิน
- ๑.๓ ด้านกฎหมาย เป็นการนำหลักคำสอนในคัมภีร์พระธรรมศาสตร์ของอินเดียมาปรับใช้เป็นหลักกฎหมายของประเทศตน

๒. **วัฒนธรรมของจีนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้** ส่วนใหญ่จะเป็นทางการค้าและการเมืองการปกครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการค้า ซึ่งจีนเป็นชาติที่ยิ่งใหญ่และเป็นศูนย์กลางของโลก หากชาติใดต้องการที่จะทำการค้าด้วย จะต้องส่งเครื่องบรรณาการมาถวายพระมหากษัตริย์ของจีนก่อน เรียกว่าเป็นรัฐบรรณาการ โดยจีนมีความเชี่ยวชาญในการเดินเรือ การค้าขาย ระบบเงินตรา เป็นต้น

ใบงานที่ ๐๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรื่องประกอบภาพ ด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ๔-๗ บรรทัด
หัวข้อ อารยธรรมต่างชาติ ที่มีอิทธิพลต่อสังคมไทย

ภาพประกอบ

.....

.....

.....

.....

.....

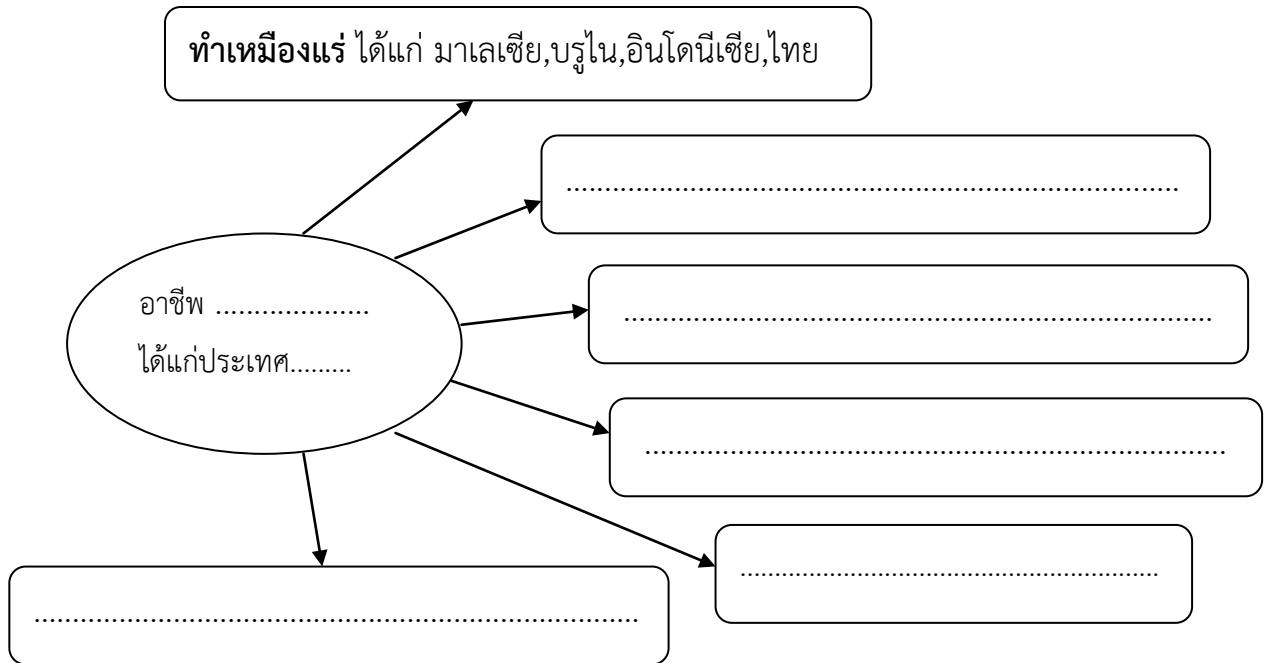
.....

.....

ใบงานที่ ๐๒

เรื่อง เศรษฐกิจ การเมืองการปกครองของประเทศเพื่อนบ้าน

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนสรุปเรื่อง เศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านว่าประชากรของประเทศประกอบอาชีพอะไรบ้าง สรุปในรูปของผังความคิด

ตอนที่ ๒ สรุปเรื่องการเมือง การปกครองของประเทศเพื่อนบ้านว่าแต่ละประเทศเป็นผังความคิด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบความรู้สำหรับนักเรียน

เศรษฐกิจ การเมือง การปกครองของประเทศเพื่อนบ้าน

เศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านของไทย ส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับอาชีพเกษตรกรรม ยกเว้น ประเทศสิงคโปร์ที่โครงสร้างทางเศรษฐกิจขึ้นอยู่กับอุตสาหกรรม และประเทศบรูไนที่โครงสร้างทางเศรษฐกิจขึ้นอยู่กับอุตสาหกรรมน้ำมัน โดยมีอาชีพที่สำคัญดังนี้

๑. **การเพาะปลูก** ประชากรส่วนใหญ่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จะประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นอาชีพหลัก โดยเฉพาะข้าวซึ่งเป็นอาหารหลักของประชาชน รวมทั้งการเพาะปลูกพืชเมืองร้อนอื่นๆ เช่น กล้วย อ้อย ยางพารา มันสำปะหลัง
๒. **ประมง** ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ริมฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิกที่มีปลาชุกชุม
๓. **ป่าไม้** เป็นอาชีพที่สำคัญของประเทศเมียนมาร์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย เป็นต้น
๔. **การทำเหมืองแร่** ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความอุดมสมบูรณ์ด้านทรัพยากรแร่ธาตุ มากมาย เช่น ดีบุก ซึ่งไทยเคยเป็นผู้ส่งออกแร่ดีบุกที่ใหญ่ที่สุดในโลก แต่ปัจจุบันได้มีจำนวนลดน้อยลงมาก นอกจากนี้ยังพบแร่ปิโตรเลียมในมาเลเซีย บรูไน อินโดนีเซีย
๕. **อุตสาหกรรม** ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมการแปรรูปสินค้า เกษตร เช่น โรงสี โรงงานทำน้ำตาล โรงงานทำแป้งมัน ประเทศสิงคโปร์ เป็นประเทศผู้นำในการพัฒนาอุตสาหกรรม
๖. **การพาณิชย์กรรม** คือ การประกอบอาชีพเกี่ยวกับการทำธุรกิจติดต่อค้าขายของประชาชน จะพบในเขตเมืองใหญ่ๆ ของประเทศต่างๆ ประเทศสิงคโปร์จะมีความก้าวหน้าทางด้านพาณิชย์กรรม มากที่สุดเนื่องจากเป็นเมืองท่าที่มีความเหมาะสม กับการค้าขาย รองลงมาคือ คือ ไทย มาเลเซีย เป็นต้น

การเมืองการปกครองประเทศเพื่อนบ้าน

ประเทศเพื่อนบ้านของไทยมีการปกครอง ดังนี้

๑. **ประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ กัมพูชา ทิมอร์ – เลสเต และไทย** มีการปกครองแบบประชาธิปไตย ซึ่งจะให้สิทธิ เสรีภาพ กับประชาชนด้านต่างๆ อย่างเต็มที่ เป็นการปกครองโดยประชาชน
๒. **ประเทศบรูไน** มีการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ พระมหากษัตริย์มีพระราชอำนาจสิทธิ์ขาดแต่เพียงผู้เดียว
๓. **ประเทศเมียนมาร์** มีการปกครองแบบสาธารณรัฐ มีรัฐสภาที่มาจากการเลือกตั้ง โดยมีประธานาธิบดีเป็นประมุขของประเทศและเป็นผู้นำรัฐบาล
๔. **ประเทศลาว เวียดนาม** มีการปกครองแบบคอมมิวนิสต์

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างไทยกับเพื่อนบ้าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปเรื่อง ความเหมือน และความแตกต่างระหว่างไทยกับของประเทศเพื่อนบ้าน ว่าเหมือนหรือต่างกันด้านใดบ้าง สรุปลงในตารางข้างล่างนี้

ด้านที่เปรียบเทียบ	ความเหมือนระหว่างประเทศไทยกับเพื่อนบ้าน	ความต่างระหว่างประเทศไทยกับเพื่อนบ้าน
ด้าน.....
ด้าน.....
ด้าน.....

ใบงานที่ ๐๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปสาระสำคัญจากการศึกษาใบความรู้ แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน

ชื่อ - สกุล.....เลขที่.....

ใบความรู้ สำหรับนักเรียน

ความเหมือนระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านมีดังนี้

๑. **ด้านภาษา** ภาษาไทยมีความคล้ายคลึงกับภาษาของลาวและชาวไทยใหญ่ ประชาชนสามารถสื่อสารกันได้ เนื่องจากเป็นภาษาในตระกูลเดียวกัน
๒. **ด้านศาสนา** ประเทศไทยนับถือพระพุทธศาสนา เป็นศาสนาประจำชาติ ซึ่งคล้ายคลึงกับประชาชนในประเทศเมียนมาร์ ลาว กัมพูชาและเวียดนาม
๓. **ด้านการปกครอง** ประเทศไทยปกครองในรูปแบบประชาธิปไตย ซึ่งคล้ายคลึงกับประเทศมาเลเซีย

ความแตกต่างระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน มีดังนี้

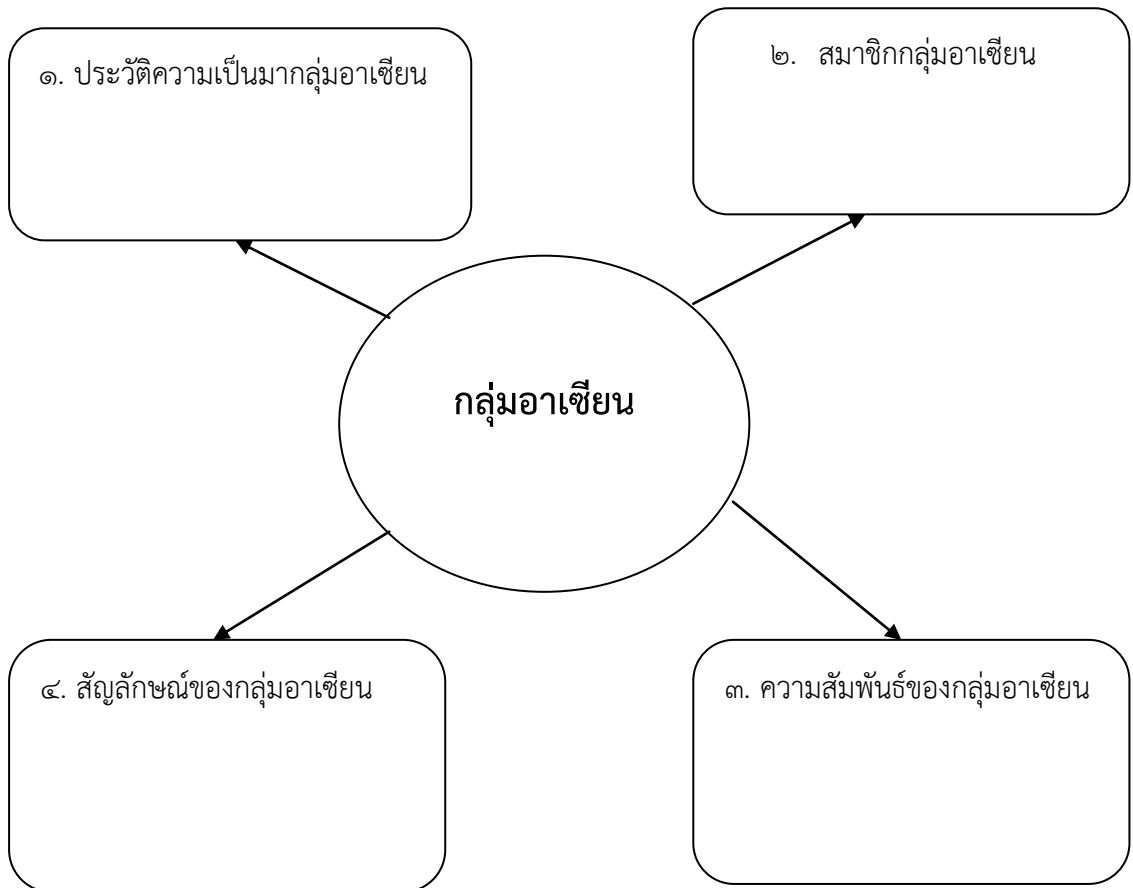
๑. **ด้านภาษา** ได้แก่ ภาษาไทยอยู่ในตระกูลภาษาไทย มีความแตกต่างกับภาษาของเมียนมาร์ และกะเหรี่ยงที่อยู่ในตระกูลภาษาทิเบต -พม่า
 - ภาษาของชาวมาเลเซีย บรูไน ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย ทิมอร์-เลสเต อยู่ในตระกูลภาษาออสโตรนีเซียนหรือภาษามลายู
 - ภาษาของเขมรและเวียดนาม เป็นภาษาในตระกูลออสโตรเอเชียติก
๒. **ด้านศาสนา** ได้แก่
 - ประเทศ ประชาชนส่วนใหญ่ นับถือพระพุทธศาสนา ยกเว้นประชาชนในจังหวัดภาคใต้ ที่นับถือศาสนาอิสลาม
 - ประเทศมาเลเซีย บรูไน ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และติมอร์-เลสเต ประชาชนส่วนใหญ่ นับถือศาสนาอิสลาม
 - ประเทศฟิลิปปินส์ ประชาชนส่วนใหญ่ นับถือศาสนาคริสต์
๓. **ด้านการปกครอง** ได้แก่ ประเทศไทย ปกครองในรูปแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข เป็นการปกครองของประชาชน โดยประชาชน เพื่อประชาชน
 - ประเทศเมียนมาร์ มีการปกครองแบบสาธารณรัฐ มีรัฐสภาที่มีสมาชิกมาจากการเลือกตั้ง โดยมีประธานาธิบดี เป็นประมุขประเทศ และเป็นผู้นำรัฐบาล ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในเมียนมาร์
 - ประเทศบรูไน มีการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ซึ่งพระมหากษัตริย์ มีพระราชอำนาจสิทธิ์ขาดเพียงผู้เดียว
 - ประเทศลาวและเวียดนาม มีการปกครองแบบคอมมิวนิสต์

ใบงานที่ ๐๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับประเทศกลุ่มอาเซียนตามหัวข้อต่อไปนี้ และสรุปเป็นแผนภาพความคิด

๑. ประวัติความเป็นมาของกลุ่มอาเซียน
๒. สมาชิกกลุ่มอาเซียน
๓. ความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียน

ตัวอย่างการเขียนผังความรู้ ความคิด

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๒ ภูมิใจในท้องถิ่น ชั้นประถมศึกษาปีที่

๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว ทำเครื่องหมาย X ลงใน
กระดาษคำตอบ

๑. ประชาชนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ส่วนใหญ่จัดเป็นชนเผ่าใด

ก. นิกรอยด์	ข. อหารับ
ค. มองโกลอยด์	ง. คอคเคซอยด์
๒. ประเทศใดไม่อยู่ในกลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ก. ไทย	ข. อินเดีย
ค. ฟิลิปปินส์	ง. อินโดนีเซีย
๓. ประชาชนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ส่วนใหญ่นับถือศาสนาใด

ก. ซิกข์	ข. พุทธ
ค. คริสต์	ง. อิสลาม
๔. ประเทศใดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ไม่มีภาษาประจำชาติเพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารกัน
ของประชาชน

ก. เวียดนาม	ข. มาเลเซีย
ค. สิงคโปร์	ง. ลาว
๕. ในอดีตประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้รับอารยธรรมมาจากประเทศใดมากที่สุด

ก. อินเดีย	ข. ชาตินะวันตก
ค. ญี่ปุ่น	ง. จีน
๖. วัฒนธรรมของจีนที่มีอิทธิพลต่อประชาชนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากที่สุดในด้านใด

ก. ด้านศาสนา	ข. ด้านการค้า
ค. ด้านการทหาร	ง. ด้านการเมืองการปกครอง
๗. ประเทศใดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีความแตกต่างด้านเชื้อชาติมากที่สุด

ก. ไทย	ข. พม่า
ค. กัมพูชา	ง. อินโดนีเซีย
๘. ประเทศใดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) ที่มีแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจ
แตกต่างไปจากชาติอื่นมากที่สุด

ก. ลาว	ข. เวียดนาม
ค. สิงคโปร์	ง. มาเลเซีย

๑๗. ข้อใดเป็นลักษณะภูมิประเทศของกัมพูชาที่มีผลต่อเศรษฐกิจของประเทศ
- มีการประกอบอาชีพประมงอย่างแพร่หลาย
 - เป็นเมืองท่าที่เป็นศูนย์กลางการค้าขาย
 - เป็นแหล่งผลิตแก๊สธรรมชาติที่สำคัญ
 - เป็นศูนย์กลางการคมนาคมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
๑๘. สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) ได้พัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจต่อกันไปถึงขั้นใด
- ตลาดร่วม
 - เขตการค้าเสรี
 - สหภาพเศรษฐกิจ
 - สหภาพศุลกากร
๑๙. ข้อใดเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ประเทศพม่ามีฐานะทางเศรษฐกิจยากจน
- มีทรัพยากรที่มีค่าน้อย
 - มีจำนวนประชากรน้อย
 - ถูกนายทุนต่างชาติเอาเปรียบ
 - เศรษฐกิจถูกผูกขาดโดยรัฐบาล
๒๐. ปัจจุบันตำแหน่งเลขาธิการอาเซียนเป็นผู้ที่มาจากประเทศใด
- ไทย
 - บรูไน
 - สิงคโปร์
 - อินโดนีเซีย

หน่วยย่อยที่ ๓
แผ่นดินไทยแผ่นดินทอง

แบบทดสอบก่อนเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
หน่วยที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๓ แผ่นดินไทยแผ่นดินทอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว ทำเครื่องหมาย X ลงใน
กระดาษคำตอบ

๑. ข้อใด**ไม่ใช่**วิธีการหาความรู้ทางประวัติศาสตร์
 - ก. การสร้างหลักฐานเอง
 - ข. การนำเสนอข้อมูล
 - ค. การกำหนดหัวข้อ
 - ง. การรวบรวมข้อมูล
๒. วิธีการทางประวัติศาสตร์ในขั้นตอนใดที่ช่วยให้ผู้ศึกษาใช้หลักฐานที่ถูกต้อง
 - ก. เรียบเรียงและนำเสนอ
 - ข. ตรวจสอบหลักฐาน
 - ค. รวบรวมหลักฐาน
 - ง. กำหนดหัวข้อ
๓. ข้อใดเป็นลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
 - ก. อุตสาหกรรม
 - ข. หัตถกรรม
 - ค. การบริการ
 - ง. การเกษตร
๔. ประเทศในข้อใด **ไม่มี**พรมแดนติดกับประเทศไทย
 - ก. เวียดนาม
 - ข. กัมพูชา
 - ค. พม่า
 - ง. ลาว
๕. ปัจจัยใดที่เป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย
 - ก. ที่ตั้งของกรุงเทพฯ
 - ข. การเข้าร่วมสงคราม
 - ค. การเจรจาทางการทูต
 - ง. ความหลากหลายทางเชื้อชาติ

๖. ข้อใด **ไม่ใช่**สาเหตุการย้ายราชธานีจากกรุงธนบุรีไปฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา
- ฝั่งตะวันออกมีความงดงามกว่า
 - เป็นชัยภูมิที่ป้องกันข้าศึกได้
 - ฝั่งตะวันออกมีพื้นที่กว้าง
 - กรุงธนบุรีมีความคับแคบ
๗. ถ้านักเรียนต้องการศึกษาเกี่ยวกับฤๅษีตัดตน นักเรียนจะศึกษาได้จากแหล่งใด
- หอจดหมายเหตุแห่งชาติ
 - วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม
 - พระราชวังบวรสถาน
 - หอสมุดแห่งชาติ
๘. ข้อใด **ไม่ใช่**พระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ 1
- เสด็จเยี่ยมเยียนต่างประเทศ
 - โปรดให้ชำระกฎหมายตราสามดวง
 - สถาปนากรุงรัตนโกสินทร์
 - ทำสงครามกับพม่า
๙. ข้อใดคือผู้สถาปนากรุงรัตนโกสินทร์
- พ่อขุนบางเมือง
 - พ่อขุนรามคำแหง
 - สมเด็จพระนเรศวรมหาราช
 - สมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึก
๑๐. สถานที่ใด เป็นแหล่งรวบรวมภูมิปัญญาไทยสมัยรัตนโกสินทร์
- พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนคร
 - วัดพระศรีรัตนศาสดาราม
 - หอจดหมายเหตุแห่งชาติ
 - หอสมุดแห่งชาติ

ใบงานที่ ๐๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกเขียนสรุปความจากการศึกษาใบความรู้ โดยใช้การสรุปเป็นบทความ
ความหรือแผนภาพความคิด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

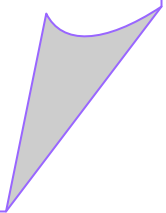
.....

.....

.....

.....

.....

บัตรภาพประกอบถิ่นกำเนิดของไทย

The image consists of two maps on a light green background. The top map is a map of Southeast Asia with various regions labeled in Thai: อาณาจักรพุกาม (Kingdom of Pagan), อาณาจักรล้านนา (Kingdom of Lan Na), อาณาจักรสุโขทัย (Kingdom of Sukhothai), อาณาจักรกัมพูชา (Kingdom of Cambodia), อาณาจักรทวารวดี (Kingdom of Devanayatra), อาณาจักรศรีวิชัย (Kingdom of Sriwijaya), อาณาจักรอยุธยา (Kingdom of Ayutthaya), อาณาจักรพม่า (Kingdom of Burma), อาณาจักรเขมร (Kingdom of Cambodia), อาณาจักรลาว (Kingdom of Laos), อาณาจักรมอญ (Kingdom of Champa), อาณาจักรชวา (Kingdom of Java), อาณาจักรสุมาตรา (Kingdom of Sumatra), อาณาจักรบอร์เนียว (Kingdom of Borneo), อาณาจักรฟิลิปปินส์ (Kingdom of Philippines), อาณาจักรอินโดนีเซีย (Kingdom of Indonesia). The bottom map is a map of the Ten Kingdoms region, showing the locations of Tenochtitlan (เทือกเขาอัลไต), Selavan (เสฉวน), Nanchiao (น่านเจ้า), and Suiyathay (สุโขทัย).

เทือกเขาอัลไต
• เสฉวน
• น่านเจ้า
• สุโขทัย

ทฤษฎีที่ 1 ถิ่นกำเนิดคนไทยอยู่ที่บริเวณเทือกเขาอัลไต

ใบความรู้สำหรับนักเรียน

ถิ่นกำเนิดของคนไทย : ความพยายามที่จะค้นคว้าคำตอบว่าคนไทยมาจากไหน ทำให้ช่วง ๒ -๓ ทศวรรษที่ผ่านมา มีการตื่นตัวถกเถียงและเสนอความคิดเกี่ยวกับถิ่นกำเนิดของคนไทยอย่างกว้างขวาง กลุ่มหนึ่งเชื่อว่าไทยมีต้นกำเนิดอยู่ บริเวณมณฑลเสฉวนแล้วค่อยๆ อพยพลงสู่ยูนานและแหลมอินโดจีนเพราะถูกรุกราน ความเชื่อนี้สอดคล้องกับกลุ่มที่เชื่อว่าคนไทยอพยพลงมาจากเทือกเขาอัลไต ทำให้เกิดเส้นทางอพยพอัลไต-เสฉวน-น่านเจ้า และสุขุขัยขึ้นอีกกลุ่มหนึ่งเชื่อว่าคนไทยมีถิ่นกำเนิดกระจายอยู่ทั่วไปในบริเวณทางตอนใต้ของจีน และทางตอนเหนือของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมถึงบริเวณรัฐอัสสัมของอินเดีย ขณะที่อีกกลุ่มหนึ่งเชื่อว่าถิ่นเดิมของคนไทยอยู่บริเวณเหนือที่ประเทศไทยปัจจุบันกลุ่มสุดท้ายเชื่อว่าถิ่นกำเนิดของคนไทยอาจจะอยู่ในคาบสมุทรมาลาญ เนื่องจากพบว่าความถี่ของยีนและหมู่เลือดของคนไทยคล้ายคลึงกับชาวชวามากกว่าจีนถึงวันที่ทฤษฎีอัลไต-เสฉวน-น่านเจ้าจะดูน่าเชื่อถือน้อยที่สุด เพราะเหตุที่ว่าเทือกเขาอัลไตอยู่ในเขตหนาวจัดไม่เหมาะแก่การอยู่อาศัย ทะเลทรายโกบีก็ร้อนและหนาวจัดเกินกว่าจะอพยพผ่านเส้นทางทุรกันดานลงมาได้ รวมทั้งหลักฐานหลายอย่างที่ยืนยันว่าอาณาจักรน่านเจ้ามิได้เป็นหลักฐานเดิมของกลุ่มคนที่พูดภาษาตระกูลไทขณะที่ทฤษฎีอัลไตเป็นไปได้น้อยที่สุดแนวคิดที่ว่าคนไทยอยู่ที่นี้รวมทั้งกระจายตัวอยู่ เป็นวงกว้างในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กลับมีความเป็นไปได้มากที่สุด หลักฐานสำคัญที่สนับสนุนทฤษฎีนี้ก็คือการค้นพบแหล่งโบราณคดีที่บ้านเชียงจังหวัดอุดรธานีใน ปีพ.ศ. ๒๕๑๐ โดยขุดค้นหลายชั้นดิน พบโครงกระดูกมนุษย์โบราณปนอยู่กับโลหะสำริดในชั้นดินแรก ประมาณว่ามีอายุเก่าแก่ถึง ๖๐๐๐ ปี ชั้นดินถัดมาพบโครงกระดูกมนุษย์ฝังปนกับเครื่องปั้นดินเผาลูกปัดต่างๆ ประมาณว่ามีอายุระหว่าง ๒๐๐๐ - ๔๐๐๐ ปี และในชั้นดินส่วนบนสุดก็ยังพบโบราณวัตถุมีลูกปัดหินลูกปัดแก้วสี รวมทั้งเสมาหิน สมัยทวารวดีและลพบุรีปะปนอยู่ด้วยหลักฐานต่างๆที่ขุดพบนี้แสดงให้เห็นว่าภาคอีสาน ของไทยมีมนุษย์อยู่เป็นเวลานานมาแล้ว และยังอยู่อาศัยหลายยุคอย่างต่อเนื่องอีกด้วย แต่เราก็มีอาจสรุปได้ว่ากลุ่มคนที่ใช้วัฒนธรรมบ้านเชียงเหล่านี้คือคนไทย "พวกเขา" อาจเป็นคนกลุ่มเดียวกันที่พัฒนาต่อเนื่องกันมา หรืออาจเป็นคนต่างกลุ่มที่เข้ามาอยู่ อาศัยในเวลาที่แตกต่างกันก็ได้ อีกทั้งคนกลุ่มนี้จะเกี่ยวข้องกับคนไทยในปัจจุบันหรือไม่ ก็ยังไม่มีใครหาข้อสรุปได้

ใบความรู้สำหรับนักเรียน

ความเป็นมาของการก่อตั้งอาณาจักรไทย

แคว้นแคว้นก่อนอาณาจักรสุโขทัย : ราวปี พ.ศ.๘๐๐-๑๔๐๐ ความเจริญรุ่งเรืองของชุมชนต่างๆ และการติดต่อค้าขายระหว่างกันได้ทำให้เกิดแคว้นแคว้นต่างขึ้นตามเส้นทางคมนาคมที่สำคัญ หลายร้อยปีก่อนที่อาณาจักรสุโขทัยจะเกิดขึ้นดินแดนประเทศไทยในปัจจุบันประกอบไปด้วยแคว้นแคว้นใหญ่น้อยจำนวนหนึ่ง ทางใต้มีแคว้นศรีวิชัยซึ่งเกิดขึ้นก่อนปี พ.ศ. ๑๕๐๐ มีบทบาทสำคัญในฐานะเส้นทาง การค้าทางทะเลระหว่างจีนกับอินเดีย แต่ในทุกวันนี้ก็ยังไม่มียุทธศาสตร์ที่ชัดเจนของอาณาจักรศรีวิชัยตั้งอยู่ที่ใดแน่ หลังศรีวิชัยเสื่อมลง ตามพริตติงศ์ซึ่งอยู่บริเวณนครศรีธรรมราชได้ก้าวเข้ามามีบทบาท ควบคุมเส้นทางการค้าแทนตามพริตติงศ์รุ่งเรืองอยู่ในช่วง พ.ศ.๑๕๐๐-๑๘๐๐ เพื่อมุ่งหวังทางการค้าและวัฒนธรรมประเพณีจนสมัยพ่อขุนรามคำแหงถึงกับอาราธนาพระสงฆ์ จากที่นี้ขึ้นไปตั้งสังฆมณฑลที่สุโขทัย ทางเหนือตั้งแต่ราว พ.ศ.๑๐๐๐ เป็นต้นมา มีการรวมตัวกันเป็นแคว้นหรือรัฐชย โยนก เชียงแสนและเงินยางเชียงแสนซึ่งต่อมาได้พัฒนาขึ้นเป็นล้านนารุ่งเรืองร่วมสมัยกับสุโขทัยและอยุธยา ภาคกลางบริเวณลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา-ท่าจีน มีแคว้นแคว้น ทวารวดีที่เติบโตขึ้นมาในช่วง พ.ศ.๑๑๐๐-๑๕๐๐ มีศูนย์กลางอยู่ที่เมืองนครปฐมหรือนครชัยศรีเมืองต่างๆ ที่เข้ามารวมเป็นแคว้นได้แก่ เมืองอู่ทอง (สุพรรณบุรี) เมืองคูบัว (ราชบุรี) เมืองจันทเสน (นครสวรรค์) เมืองฟ้าแดดสงยาง (กาฬสินธุ์) และเมืองศรีเทพ (เพชรบูรณ์) ทวารวดีสิ้นสุดการเป็นรัฐ ลงด้วยเหตุผล ๒ อย่างคือ การเปลี่ยนทางเดินของลำน้ำและอิทธิพลขอมที่แผ่ขยายเข้ามา ตั้งเมืองละโว้ขึ้นเป็นศูนย์กลางแทน ละโว้รุ่งเรืองขึ้นมาหลังปี พ.ศ.๑๕๐๐ แทนที่รัฐเดิมของทวารวดีอย่างนครชัยศรีและศรีเทพ โดยมีศูนย์กลางอยู่ที่ลุ่มแม่น้ำลพบุรีเมื่อขอมเสื่อมอำนาจลงในพุทธศตวรรษที่ ๑๘ พร้อมกับการเกิดของสุโขทัย ละโว้ก็ลดบทบาทลงไปด้วย แต่ก็มิได้เสื่อมสลายไปทีเดียว หากยังคงรักษารูปแบบความเจริญทางด้านศิลปวิทยาการไว้ และพัฒนาต่อเนื่องขึ้นมา เป็นกรุงศรีอยุธยาในภายหลัง

ราชธานีสุโขทัย : ชื่อของเมืองที่แปลว่า "รุ่งอรุณแห่งความสุข" และคำกล่าวที่รู้จัก กันดีว่า...เมืองสุโขทัยนี้ดีในน้ำมีปลาในนามีข้าว ทำให้ภาพของสุโขทัยเป็นดั่งเมือง แห่งความฝัน นครแห่งความสุขและอดีตที่มีอาจหวนคืนสุโขทัยถือกำเนิดขึ้นอย่างเรียบง่ายจากการพัฒนาของหมู่บ้านเล็กๆ ที่เติบโตขึ้นเป็นเมืองกระจายตัวอยู่ตามแนวลุ่มน้ำยมและน่าน ครั้นก่อน พ.ศ. ๑๗๐๐ การคมนาคมและการค้าต่างๆได้ขยายตัวมากขึ้นเมืองที่อยู่ตามลุ่มน้ำยมและน่านที่เป็นเส้นทางผ่านการค้าระหว่างรัฐต่างๆก็เริ่มรวมตัวกันมากขึ้น

ใบงานที่ ๐๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปในความสำคัญเกี่ยวกับการสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ โดยสรุปเป็น บทความ แผนภาพความคิด หรือเส้นแบ่งเวลา

กลุ่ม.....สมาชิกกลุ่ม.....

.....

.....

ใบงานที่ ๐๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมคำต่อไปนี้ให้ถูกต้องและได้ใจความสมบูรณ์

๑. กษัตริย์ที่สถาปนากรุงรัตนโกสินทร์

ตอบ.....

๒. บอกพระมหากษัตริย์แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ๓ พระองค์ คือ

๒.๑.....

๒.๒.....

๒.๓.....

๓. บอกปัจจัยสำคัญในการสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ จำนวน ๓ รายการ

๓.๑.....

๓.๒.....

๓.๓.....

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....

ใบความรู้สำหรับนักเรียน

การสถาปนารัฐันโกลินทร์

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช เมื่อครั้งยังดำรงพระยศเป็น **สมเด็จพระเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึก** ภายหลังจากที่ได้ทรงเลิกทัพกลับจากกรุงกัมพูชาเพราะในกรุงธนบุรีเกิดการจลาจล เมื่อถึงกรุงธนบุรีบรรดาขุนนางน้อยใหญ่ทั้งหลายก็พากันอ่อนน้อมยอมสวามิภักดิ์ เรียกร้องให้แก้ไขวิกฤตการณ์ พร้อมกันนั้นก็พากันอันเชิญให้พระองค์เสด็จขึ้นครองราชย์สมบัติเป็นพระเจ้าแผ่นดินไทยสืบต่อไป เมื่อวันที่ ๖ เมษายน พ.ศ.๒๓๒๕ รัชกาลที่ ๑ แห่งราชวงศ์จักรี (นับเป็นวันเริ่มต้นแห่งราชวงศ์จักรี ทางราชการจึงกำหนดให้วันที่ ๖ เมษายน ของทุกปี เป็นวันจักรี เพื่อระลึกถึงวันแห่งการสถาปนาราชวงศ์จักรี)

ภายหลังเมื่อเหตุการณ์เข้าสู่ภาวะปกติแล้ว รัชกาลที่ ๑ ทรงเห็นว่าก่อนจะประกอบพิธีปราบดาภิเษกเป็นกษัตริย์เห็นว่าควรจะย้ายราชธานีไปอยู่ปากตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยาเสียก่อน โดยบริเวณที่ทรงเลือกที่จะสร้างพระราชวังนั้น เคยเป็นสถานีการค้าขายกับชาวต่างประเทศในแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช มีนามเดิมว่า “บางกอก” ซึ่งในขณะนั้นเป็นที่อยู่อาศัยของชาวจีนเมื่อได้ทรงชดเชยค่าเสียหายให้พอสมควรแล้วทรงให้ชาวจีนย้ายไปอยู่ตำบลสำเพ็ง แล้วโปรดเกล้าฯ ให้สร้างรั้วไม้แทนกำแพงขึ้นและสร้างพลับพลาไม้ขึ้นชั่วคราว หลังจากนั้นในเดือนมิถุนายน พ.ศ.๒๓๒๕ ขณะที่พระองค์ทรงมีพระชนมายุได้ ๔๕ พรรษา ได้ทรงประกอบพิธีปราบดาภิเษกขึ้นเป็นปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี ทรงพระนามว่า “**พระบาทสมเด็จพระบรมราชาธิราชรามาธิบดี**” แต่ในสมัยปัจจุบันผู้คนนิยมเรียกพระนามว่า “**พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช**” และทรงสถาปนาตำแหน่งวังหน้า (กรมพระราชวังบวรสถานมงคล) และตำแหน่งวังหลัง (กรมพระราชวังบวรสถานพิมุข)

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ทรงได้รับอัญเชิญขึ้นครองราชย์ในวันที่ ๖ เมษายน พ.ศ.๒๓๒๕ แต่ในขณะนั้นยังไม่ได้สร้างพระราชวังใหม่ จึงทรงประทับในพระราชวังเดิม ไปก่อน ต่อมาเมื่อก่อสร้างพระบรมมหาราชวังและราชธานีแห่งใหม่ทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยาเสร็จในปี พ.ศ.๒๓๒๘ ก็โปรดฯให้มีการสมโภชน์พระนครและกระทำพิธีปราบดาภิเษกขึ้นเป็นพระมหากษัตริย์อีกครั้ง และพระราชทานนามพระนครใหม่นี้ว่า “กรุงเทพมหานคร บวรรัตนโกสินทร์ มหินทรายุธยา มหาดิลกภพนพรัตน์ ราชธานีบุรีรมย์อุดมราชนิเวศน์มหาสถาน อมรพิมานอวตารสถิต สักกะทิตตยวิษณุกรรมประสิทธิ์” หรือที่คนยุคปัจจุบันนิยมเรียกว่า “กรุงรัตนโกสินทร์” นั่นเอง (ครั้งในสมัยแผ่นดินพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๔) ทรงเปลี่ยนสร้อยที่ว่า “บวรรัตนโกสินทร์” เป็น “อมรรัตนโกสินทร์” นอกนั้นคงเดิม) และในบริเวณพระบรมมหาราชวัง ได้สร้างวัดพระแก้ว (วัดพระศรีรัตน-ศาสดาราม) เป็นวัดที่ใช้ประกอบพระราชพิธีทางศาสนา เป็นวัดที่ไม่มีพระสงฆ์จำพรรษาอยู่และเมื่อสร้างพระนครเสร็จสมบูรณ์ได้มีการอัญเชิญพระแก้วมรกตมาประดิษฐานที่วัดนี้ และได้พระราชทานนามให้ใหม่ว่า พระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร เพื่อให้สอดคล้องกับนามของพระนครใหม่

อาณาเขตของกรุงรัตนโกสินทร์

พื้นที่ของโครงการกรุงรัตนโกสินทร์มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๕.๘ ตารางกิโลเมตร แบ่งออกเป็น ๓ บริเวณประกอบด้วย

บริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นใน คือบริเวณที่มีอาณาเขตล้อมรอบด้วยแม่น้ำเจ้าพระยา และคลองคูเมืองเดิม (คลองหลอด) มีเนื้อที่ประมาณ ๑.๘ ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ในท้องที่แขวงพระบรม-มหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

บริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นนอก คือบริเวณที่มีอาณาเขตล้อมรอบด้วยคลองคูเมืองเดิม แม่น้ำเจ้าพระยาด้านทิศเหนือ คลองรอบกรุง (คลองบางลำพู-คลองโอรัง) และแม่น้ำเจ้าพระยาทางด้านทิศใต้ มีเนื้อที่ประมาณ ๒.๓ ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ในท้องที่แขวงชนะสงคราม แขวงบวรนิเวศ แขวงสำราญราษฎร์ แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ แขวงเสาชิงช้า แขวงราชบพิธ แขวงตลาดยอด และแขวงวังบูรพาภิรมย์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร บริเวณฝั่งธนบุรี ตรงข้ามบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ คือบริเวณที่มีอาณาเขตล้อมรอบด้วยแม่น้ำเจ้าพระยา คลองบางยี่ขัน ซอยวัดดาวดึงษ์ ซอยวัดดุสิตาราม คลองขนมจิน คลองบางกอกน้อย คลองบ้านขมิ้น คลองวัดอรุณ คลองบางกอกใหญ่ ซอยวัดกัลยาณ์ ถนนเทศบาลสาย ๑ และซอยสมเด็จพระเจ้าพระยา ๑ มีเนื้อที่ประมาณ ๑. ๗ ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ในท้องที่แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด แขวงอรุณอมรินทร์ แขวงศิริราช เขตบางกอกใหญ่ แขวงวัดกัลยาณ์ เขตธนบุรี และแขวงสมเด็จพระเจ้าพระยาเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร

พระมหากษัตริย์สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ (ราชวงศ์จักรี)

รัชกาล ที่	พระนาม	พ.ศ. / ระยะเวลา
๑.	สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (ทองด้วง)	พ.ศ. ๒๓๒๕-๒๓๕๒ (๒๗ปี)
๒.	สมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (เจ้าฟ้าฉิม)	พ.ศ. ๒๓๕๒-๒๓๖๗ (๑๕ ปี)
๓.	สมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (โอรสสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย)	พ.ศ. ๒๓๖๗-๒๓๙๔ (๒๗ปี)
๔.	สมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (โอรสสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย)	พ.ศ. ๒๓๙๔- ๒๔๑๑ (๑๗ ปี)
๕.	สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (โอรสสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว)	พ.ศ. ๒๔๑๑-๒๔๕๓ (๔๒ ปี)
๖.	สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (โอรสสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว)	พ.ศ. ๒๔๕๓-๒๔๖๘ (๑๕ ปี)
๗.	สมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (โอรสสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว)	พ.ศ. ๒๔๖๘-๒๔๗๗ (๙ ปี)
๘.	สมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล (โอรสสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมหลวงสงขลานครินทร์)	พ.ศ. ๒๔๗๗-๒๔๘๙ (๑๒ ปี)
๙.	สมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (โอรสสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมหลวงสงขลานครินทร์)	พ.ศ. ๒๔๘๙ - ปัจจุบัน

บัตรภาพพระบรมฉายาลักษณ์กษัตริย์แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ๙ รัชกาล

ใบงานที่ ๐๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนบรรยาย วิรกรรม ของบรรพบุรุษ หรือพระมหากษัตริย์
ของกรุงรัตนโกสินทร์ ที่นักเรียนประทับใจ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....เลขที่.....

ใบความรู้สำหรับนักเรียน ตัวอย่างการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า

บุคคลสำคัญสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ พระราชประวัติพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช มีพระนามเดิมว่า ดั่ง ประสูติในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๒๗๙ พระบิดามีพระนามเดิมว่า ทองดี พระมารดาชื่อ หยก เมื่อทรงมีพระชันษา ๒๑ พรรษา ทรงผนวชเป็นพระภิกษุ ๓ เดือน เมื่อลาสิกขา ก็ทรงเข้ารับราชการในแผ่นดินสมเด็จพระเจ้าอู่ทอง ครั้นถึงแผ่นดินสมเด็จพระเจ้าเอกทัศทรงได้รับตำแหน่งเป็นหลวงยกกระบัตร ประจำเมืองราชบุรี พระองค์ทรงมีความชำนาญในการรบอย่างยิ่ง จึงได้รับพระราชทานปูนบำเหน็จความดีความชอบให้เลื่อนเป็นพระราชวรินทร์ พระยาอภัยรณฤทธิ์ พระยายมราชว่าที่สมุหนายก เจ้าพระยาจักรี และในที่สุดได้เลื่อนเป็นเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึก มีเครื่องยศอย่างเจ้าต่างกรม เมื่อทรงตีได้เวียงจันทน์ พระองค์ได้อัญเชิญพระพุทธรูปมหาณีนรัตนปฏิมากร (พระแก้วมรกต) จากเมืองจันทน์มายังกรุงธนบุรีด้วย ต่อมาเกิดเหตุจลาจลได้สำเร็จ ข้าราชการและประชาชนจึงอัญเชิญเป็นพระมหากษัตริย์แทนสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

พระราชกรณียกิจ

- ให้ข้าราชการหมายให้สอดคล้องกับยุคสมัยของบ้านเมือง คือ กฎหมายตราสามดวง
- รวมถึงการชำระพระพุทธศาสนาให้บริสุทธิ์อันเป็นเครื่องส่งเสริมความมั่นคงของกรุงรัตนโกสินทร์
- นอกจากนี้พระองค์ยังทรงส่งเสริมวัฒนธรรมของชาติ ทั้งด้านวรรณกรรมที่ทรงแต่งพระปรีชาสามารถ ในการประพันธ์ โดยพระราชนิพนธ์ บทละครเรื่องรามเกียรติ์ บทละครเรื่องอุณรุท บทละครเรื่องอิเหนา บทละครเรื่องดาหลัง เพลงยาวรบพม่าที่ท่าดินแดง นอกจากด้านวรรณกรรมแล้ว พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชยังทรงส่งเสริมศิลปะด้านสถาปัตยกรรม ประติมากรรม และนาฏกรรม
- ภายหลังจากที่ครองกรุงรัตนโกสินทร์เพียง ๓ ปี ได้เกิดศึกพม่ายกทัพมาตีเมืองไทย พระองค์ทรงจัดกองทัพต่อสู้จนทัพพม่าแตกพ่าย ยังความเป็นเอกราชให้กับแผ่นดินไทยมาจนทุกวันนี้ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงมีพระมหารุณอาธิคุณอย่างล้นพ้นต่อพสกนิกรชาวไทย เป็นมหาราช อีกพระองค์หนึ่งในประวัติศาสตร์ไทยและทรงเป็นปฐมบรมกษัตริย์แห่งราชจักรีวงศ์ ที่ปกครองบ้านเมืองให้เกิดความสงบสุขจวบจนปัจจุบัน

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง เรียนรู้ก่อนทำโครงการ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมคำตอบที่ถูกต้องที่สุดในช่องว่างต่อไปนี้

๑. โครงการ หมายถึง.....

๒. โครงการแบ่งเป็น.....ประเภท

ได้แก่

.....
.....
.....

๓. การจัดทำโครงการจำเป็นต้องมีความรู้ นักเรียนสามารถศึกษาหาความรู้ที่จะนำมาใช้ในการดำเนินโครงการได้โดยวิธีใดบ้าง

ค้นคว้าหาความรู้จาก

๑.....
๒.....
๓.....
๔.....
๕.....
๖.....

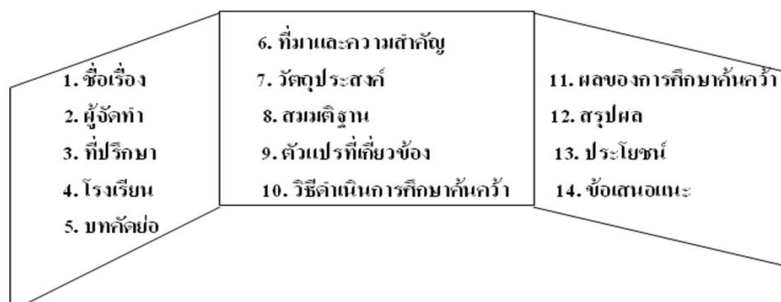
ใบงานที่ ๐๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมจัดทำโครงการประวัติศาสตร์
ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ กษัตริย์ ศิลปวัฒนธรรม วิถีกรรมของบรรพบุรุษ
หรือบุคคลสำคัญ ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์

หัวข้อสำหรับจัดทำ คือ

๑. ชื่อเรื่อง/ปัญหา/ความเป็นมา
๒. ความสำคัญ/ความเป็นมาของปัญหา
๓. วัตถุประสงค์
๔. สมมติฐาน
๕. วิธีการศึกษาค้นคว้า
๖. ผลการศึกษา และอภิปรายผล
๗. ประโยชน์และข้อเสนอแนะ
๘. ความรู้สึกต่อการจัดทำโครงการเรื่องที่รับผิดชอบ
๙. เอกสารอ้างอิง
๑๐. ประเมินผล

โครงการ

ใบความรู้ หลักการเขียนโครงการ

โครงการ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าในเรื่องราวที่ผู้เรียนมีความสนใจ และเกิดปัญหาข้อสงสัยในการค้นคว้าหาคำตอบด้วยวิธีการที่หลากหลาย

๑. โครงการตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้ คือ โครงการวิชาต่าง ๆ แยกตามรายวิชา
๒. โครงการตามความสนใจ คือ โครงการที่บูรณาการวิชาต่าง ๆ และสาระการเรียนรู้เข้าไว้ด้วยกัน วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีลักษณะที่เป็นการนำศาสตร์ต่าง ๆ มารวมกัน เช่น พุทธศาสนา เศรษฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง โดยที่จะทำการบูรณาการเนื้อหาของสาระต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกัน โดยจะมีการแบ่งเนื้อหาออกเป็น ๕ สาระการเรียนรู้ ลักษณะโครงการตามสาระการเรียนรู้ แบ่งออกเป็นประเภท ๔ ประเภท คือ

- **โครงการสำรวจ** เป็นโครงการที่ศึกษาค้นคว้าโดยการสำรวจรวบรวมข้อมูลเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ภายใต้ประเด็นหัวข้อที่จะศึกษา และต้องนำข้อมูลที่ได้ มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ทราบถึง ผลการศึกษาที่ได้จากการสำรวจและรวบรวมข้อมูล ซึ่งในการนำเสนอโครงการประเภทนี้ อาจจะทำออกมา ในรูปแบบของ ตาราง แผนภูมิ แผนผัง กราฟ เป็นต้น เช่น การสำรวจทัศนคติของนักเรียนต่อการเข้าวัด สำนวณแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติท้องถิ่นของเรา สำนวณความคิดเห็นเยาวชนไทยในการอนุรักษ์ วัฒนธรรมการเล่นพื้นบ้าน

- **โครงการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง** เป็นโครงการที่ศึกษา ค้นคว้า ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะ เป็นเรื่องที่น่าสนใจ และต้องการรู้เรื่องราวรายละเอียดอย่างลึกซึ้ง ซึ่งโครงการประเภทนี้อาจจะพัฒนา มาจากโครงการสำรวจ เพราะเมื่อได้ข้อมูลจากการสำรวจมาแล้ว อยากทราบรายละเอียดต่าง ๆ มากขึ้น จึงทำเป็นโครงการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม โครงการประเภททดลอง ส่วนใหญ่มักเป็นโครงการวิทยาศาสตร์ ส่วนโครงการสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ส่วนใหญ่เป็นโครงการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น

- **โครงการสิ่งประดิษฐ์** เป็นโครงการที่นำองค์ความรู้ที่มีอยู่มาผสมผสานกับความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้ได้สิ่งประดิษฐ์สิ่งใหม่ที่ยังไม่มีใครเคยคิดหรือประดิษฐ์มาก่อน หรือเป็นสิ่งประดิษฐ์ที่พัฒนาหรือ ปรับปรุงมาจากสิ่งประดิษฐ์ที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น เช่น แบบจำลองผังเมืองของหมู่บ้านสมัยกรุงศรีอยุธยา ขนมหไทยตำรับสมัยพระนารายณ์ เครื่องแยกขยะในโรงเรียน

ใบความรู้ หลักการเขียนโครงการ

- **โครงการทฤษฎี** เป็นโครงการที่นำเสนอทฤษฎีใหม่เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่สนใจ หรือเป็นการขยายแนวคิดของทฤษฎีเดิม โดยทฤษฎีที่เสนอนั้นต้องผ่านการพิสูจน์ด้วยกฎเกณฑ์และเป็นที่ยอมรับของคนโดยทั่วไป ผู้เสนอทฤษฎีต้องมีความรู้ในทฤษฎีนั้น ๆ อย่างแท้จริง และลึกซึ้ง จึงจะสร้างทฤษฎีใหม่ขึ้นมาได้เป็น ๒ ประเด็น

ประเด็นแรก เป็นการสร้างทฤษฎีขึ้นเอง จากความคิดของตนเอง

ประเด็นที่สอง เป็นการพิสูจน์ทฤษฎีที่มีอยู่แล้วเพื่อหาข้อเท็จจริง เช่น คนไทยมาจากไหน

- **โครงการประวัติศาสตร์** หมายถึง วิธีการศึกษาค้นคว้าเรื่องราวในอดีต ด้วยการใช้ทักษะวิธีการทางประวัติศาสตร์ **วิธีการทางประวัติศาสตร์** หมายถึง กระบวนการในการแสวงหาข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ซึ่งเกิดขึ้นจากการค้นคว้าหาหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ทั้งที่เป็นหลักฐานประเภทลายลักษณ์อักษรและหลักฐานประเภทอื่น ๆ เพื่อสามารถอธิบายและวิเคราะห์เหตุการณ์ประวัติศาสตร์ได้อย่างสมเหตุสมผล วิธีการทางประวัติศาสตร์ประกอบด้วยขั้นตอน ๕ ขั้นตอน ดังนี้

๑) การกำหนดจุดมุ่งหมาย โดยการตั้งประเด็นคำถาม เช่น ศึกษาเรื่องอะไร ในช่วงเวลาใด ทำไม หรือทำเพราะอะไร เพื่อเป็นแนวทางในการแสวงหาคำตอบอย่างมีเหตุผล

๒) การค้นหาและรวบรวมหลักฐาน เพื่อหาข้อมูลจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์จากแหล่งต่าง ๆ

๓) การวิเคราะห์หลักฐาน เพื่อตรวจสอบและประเมินค่าความน่าเชื่อถือของหลักฐานที่ รวบรวมไว้

๔) การสรุปข้อเท็จจริง เพื่อตอบคำถามหรือตอบจุดมุ่งหมายที่กำหนด

๕) การนำเสนอ เพื่ออธิบายเรื่องที่ศึกษาอย่างสมเหตุสมผล

ใบความรู้สำหรับนักเรียน

ขั้นตอนการทำโครงการ

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกหัวเรื่องและการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง เป็นการหาหัวข้อในการทดลอง ที่อยาก رؤ้อยากเห็น รวมถึงการขอคำปรึกษา หรือข้อมูลต่างๆจากผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง

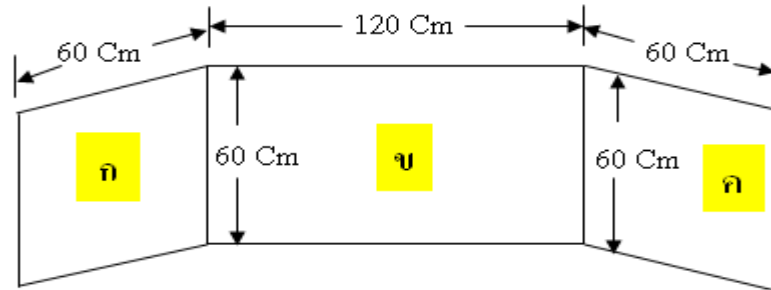
ขั้นตอนที่ ๒ การเขียนเค้าโครงของโครงการ เค้าโครงของโครงการมีหัวข้อดังนี้

หัวข้อรายการ	รายละเอียดที่ต้องระบุ
๑.ชื่อโครงการ	๑. ทำอะไร กับใคร เพื่ออะไร
๒.ชื่อผู้ทำโครงการ	๒. ผู้รับผิดชอบโครงการนี้
๓.ชื่อที่ปรึกษาโครงการ	๓. ผู้ทรงคุณวุฒิต่างๆ/ที่ปรึกษา(ครู)
๔. หลักการและเหตุผล	๔. เหตุผลและความคาดหวัง
๕.จุดหมาย/วัตถุประสงค์	๕. สิ่งที่ต้องการให้เกิดเมื่อสิ้นสุดการทำโครงการ
๖.สมมติฐานของการศึกษาโครงการ	๖. สิ่งที่คาดว่าจะเกิดเมื่อสิ้นสุดการทำโครงการ
๗.ขั้นตอนการดำเนินงาน	๗. ขั้นตอนการทำงาน เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ สถานที่
๘. ปฏิบัติโครงการ	๘. วัน/เวลาและกิจกรรมดำเนินงานต่างๆตั้งแต่ต้นจนเสร็จ
๙.ผลที่คาดว่าจะได้รับ	๙. สภาพของผลที่ต้องการให้เกิดทั้งที่เป็นผลผลิต กระบวนการ และผลกระทบ
๑๐. บรรณานุกรม	๑๐. ชื่อเอกสารข้อมูล ที่ได้จากแหล่งต่างๆ

ขั้นตอนที่ ๓ การปฏิบัติโครงการ เป็นการดำเนินงานตามแผน ที่กำหนดไว้ในเค้าโครงของโครงการ และต้องมีการจดบันทึกข้อมูลต่างๆให้ละเอียด และต้องจัดทำอย่างเป็นระบบ มีความระเบียบ เพื่อที่จะได้ใช้เป็นข้อมูลต่อไป

ขั้นตอนที่ ๔ การเขียนรายงาน ควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจน และครอบคลุมประเด็นสำคัญของโครงการ โดยสามารถเขียนให้อยู่ในรูปแบบต่างๆ เช่น การสรุป การรายงานผล ซึ่งประกอบไปด้วยหัวข้อต่างๆ เช่น บทคัดย่อ บทนำ เอกสารที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

ขั้นตอนที่ ๕ การแสดงผลงาน เป็นการนำเสนอผลงานสามารถจัดได้หลายรูปแบบ เช่น การจัดนิทรรศการ หรือทำเป็นสิ่งพิมพ์ การสอนแบบเพื่อนสอนเพื่อน ตามความเหมาะสมของโครงการ

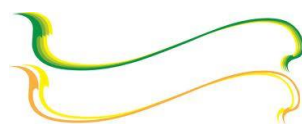
ตัวอย่างภาพสำเร็จของการทำโครงการ

ใบความรู้ วิธีการเขียนโครงการ

หลักการเขียนรายงานโครงการ มีดังนี้

๑. **ชื่อโครงการ** ต้องเป็นชื่อที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการทำโครงการ และยังต้องเป็นชื่อที่เรียกความสนใจจากผู้อ่านได้เป็นอย่างดีด้วย
๒. **ชื่อผู้จัดทำโครงการ** ควรมีการระบุให้ชัดเจนว่ามีใครบ้าง และแต่ละคนมีหน้าที่รับผิดชอบในส่วนใดบ้างของการทำโครงการ
๓. **ชื่อครูที่ปรึกษาโครงการ** ควรให้เกียรติยกย่องและเผยแพร่ รวมทั้งขอบคุณที่ได้ให้คำแนะนำการทำโครงการจนบรรลุเป้าหมาย
๔. **ที่มาและความสำคัญของโครงการ** คือ การอธิบายให้กระจ่างชัดว่าทำไม ต้องทำ ทำแล้วได้อะไร หากไม่ทำจะเกิดผลเสียอย่างไร ซึ่งมีหลักการเขียนคล้ายการเขียนเรียงความทั่ว ๆ ไป คือ มีคำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป
๕. **วัตถุประสงค์ของการทำโครงการ** คือ การกำหนดจุดมุ่งหมายปลายทางที่ต้องการให้เกิดจากการทำโครงการ ในการเขียนวัตถุประสงค์ ต้องเขียนให้ชัดเจน อ่านเข้าใจสอดคล้องกับชื่อโครงการ หากมีวัตถุประสงค์หลายประเด็น ให้ระบุเป็นข้อ ๆ ทั้งนี้ การเขียนวัตถุประสงค์มีความสำคัญต่อแนวทางการศึกษา ข้อความรู้ที่ค้นพบต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ทุก ๆ ข้อ
๖. **ประโยชน์ที่ได้รับจากการทำโครงการ** ต้องสามารถบอกผู้อ่านโครงการได้ว่า การทำโครงการนี้ช่วยให้ได้ประโยชน์อะไรบ้าง เช่น เป็นการเสริมสร้างความรู้ในด้านใดให้มีมากขึ้นหรือไม่ นำผลที่ได้ไปใช้ทำอะไรได้บ้าง เกิดประโยชน์กับผู้ทำโครงการอย่างไร เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างไร
๗. **สมมติฐานของการศึกษาโครงการ** เป็นสิ่งที่ผู้ทำโครงการต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะทำให้เป็นการกำหนดแนวทางในการออกแบบการทดลองได้ชัดเจนและรอบคอบ ซึ่งสมมติฐานก็คือ การคาดคะเนคำตอบของปัญหาอย่างมีหลักและเหตุผล ตามหลักการ ทฤษฎี รวมทั้งผลการศึกษาของโครงการที่ได้ทำมาแล้ว

๘. ขอบเขตของการทำโครงการ ผู้ทำโครงการต้องกำหนดขอบเขตการทำโครงการ เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่น่าเชื่อถือ ซึ่งได้แก่ การกำหนดเรื่องที่ต้องการศึกษา ระยะเวลาในการศึกษา และวิธีที่จะใช้ในการศึกษา

๙. วิธีดำเนินการโครงการ วิธีดำเนินการ คือ วิธีการที่ช่วยให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการทำโครงการ ตั้งแต่เริ่มเสนอโครงการกระทั่งสิ้นสุดโครงการ

๑๐. วัสดุและอุปกรณ์ เป็นการระบุสิ่งที่จำเป็นต้องใช้ในการศึกษาตามโครงการ อาทิ อุปกรณ์ในการทำโครงการ หนังสือที่ต้องใช้ประกอบการอ้างอิงข้อมูล หรือแหล่งค้นคว้าอื่น ๆ เพื่อให้โครงการบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

๑๑. ผลการศึกษาค้นคว้า นำเสนอข้อมูลหรือผลการทดลองต่าง ๆ ที่สังเกตรวบรวมได้ รวมทั้งเสนอผล การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้วิเคราะห์ได้ด้วย

๑๒. สรุปผลและข้อเสนอแนะ อธิบายผลสรุปที่ได้จากการทำโครงการ ถ้ามีการตั้งสมมติฐาน ควรระบุว่าข้อมูลที่ได้นับสนับสนุนหรือคัดค้านสมมติฐานที่ตั้งไว้ หรือยังสรุปไม่ได้ นอกจากนี้ยังควรกล่าวถึงการนำผลการทดลองไปใช้ประโยชน์ อุปสรรคของการทำโครงการ หรือข้อสังเกตที่สำคัญหรือข้อผิดพลาดบางประการที่ เกิดขึ้นจากการทำโครงการนี้ รวมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข หากมีผู้ศึกษาค้นคว้าในเรื่องที่ทำนองนี้ต่อไปในอนาคตด้วย

ใบความรู้ ประเภทของโครงการ

ประเภทของโครงการ แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท	
<p>๑. โครงการประเภททดลอง เป็นโครงการที่ต้องทำการทดลอง เพื่อศึกษาว่าตัวแปรหนึ่งจะมีผลต่อตัวแปรที่ต้องการศึกษาอย่างไรบ้าง มีขั้นตอนการดำเนินงานประกอบด้วย การกำหนดปัญหา การตั้งวัตถุประสงค์หรือสมมติฐาน การออกแบบทดลอง การรวบรวมข้อมูล การดำเนินการทดลอง การแปรผล และสรุปผลการทดลอง</p>	
ตัวอย่าง	<ul style="list-style-type: none"> * การปลูกพืชสวนครัวโดยไม่ใช้ดิน * ไข่เค็มสูตรใหม่ * ยากันยุงจากพืชสมุนไพร
<p>๒. โครงการประเภทสำรวจ เป็นโครงการที่ไม่ต้องมีการจัดหรือกำหนดตัวแปร เป็นการสำรวจและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ แล้วนำข้อมูลนั้นมาจำแนกเป็นหมวดหมู่ นำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ อย่างมีระบบ</p>	
ตัวอย่าง	<ul style="list-style-type: none"> * การสำรวจบุคคลสำคัญในสมัยกรุงศรีอยุธยา * ลักษณะนามในภาษาไทยถิ่น * การใช้ภาษาแสดงในหนังสือพิมพ์
<p>๓. โครงการประเภททฤษฎี เป็นโครงการที่เสนอแนวคิดหรือทฤษฎีใหม่ ๆ โดยตั้งข้อตั้งกลางหรือกติกาขึ้นมา แล้วเสนอหลักการหรือแนวคิดที่ยังไม่มีใครคิดมาก่อน ซึ่งผู้จัดทำโครงการจะต้องเป็นผู้มีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ เป็นอย่างดี</p>	
ตัวอย่าง	<ul style="list-style-type: none"> * ความมหัศจรรย์ของเลข ๙ * คณิตคิดลัด * เกษตรผสมผสาน
<p>๔. โครงการประเภทสิ่งประดิษฐ์ เป็นโครงการประดิษฐ์หรือพัฒนาเครื่องมือเครื่องใช้ หรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ที่นำมาใช้ประโยชน์ในการทำงาน อาจเป็นสิ่งประดิษฐ์ใหม่หรือพัฒนาจากของเดิมที่มีอยู่แล้ว นำมาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพดีกว่าเดิม</p>	
ตัวอย่าง	<ul style="list-style-type: none"> * เครื่องกรองดักไขมัน * เครื่องช่วยในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ * ภาชนะจากพืช

ใบความรู้

พัฒนาการด้านศิลปะ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาของไทย

ศิลปะรัตนโกสินทร์ตั้งแต่รัชกาลที่ ๔ เป็นต้นมา (พ.ศ. ๒๓๙๔ - ปัจจุบัน)

นับจากรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ศิลปะไทยอยู่ในช่วงการปรับตัวระหว่างรูปแบบตามประเพณีนิยมกับศิลปะทางตะวันตกของยุโรป แม้ว่าจะยังมีการสร้างศิลปะตามแบบประเพณีนิยมอยู่บ้างแต่ไม่มากเท่าตอนต้นสมัยรัตนโกสินทร์ ยิ่งในสมัยรัชกาลที่ ๕ เมื่อเจ้านายและขุนนางชั้นสูงออกไปศึกษาในประเทศตะวันตก พระมหากษัตริย์เสด็จประพาสประเทศในเอเชียและประเทศทางยุโรป รวมทั้งการจ้างชาวตะวันตกที่เป็นสถาปนิก จิตรกร ประติมากร และนักวิชาการทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ เข้ามาทำงานในเมืองไทย ศิลปะแบบตะวันตกเริ่มฝังรากลงในสังคมและวัฒนธรรมไทย ผลักดันให้เกิดการพัฒนาแนวความคิดและวิธีการแสดงรูปแบบทางศิลปกรรมทุกด้าน

๑. สถาปัตยกรรม รูปแบบสถาปัตยกรรมเปลี่ยนแปลงไปมากในสมัยรัชกาลที่ ๔ เริ่มด้วยราชสำนักหันความนิยมไปสู่รูปแบบฝ่ายตะวันตกแทนรูปแบบศิลปะของจีน กระบวนการช่างศิลปะอย่างยุโรปก็ได้แพร่หลายออกไปสู่ตัวอาคารและวังเจ้านายในท้องที่ต่างๆรอบกรุง ตลอดจนต่างจังหวัด

หลังจากการฉลองกรุงรัตนโกสินทร์ครบ ๑๐๐ ปีในพ.ศ. ๒๔๒๕ แล้ว การบริหารประเทศส่วนใหญ่ก้าวเข้าสู่ภาวะของการรับอารยธรรมตะวันตกอย่างเต็มที่ รัชกาลที่ ๕ และรัชกาลที่ ๖ ทรงพัฒนาประเทศทางด้านสาธารณประโยชน์ของสังคมทางวัตถุเป็นหลักใหญ่เพื่อให้ประเทศเจริญก้าวหน้าทันอารยประเทศ ขณะที่ค่านิยมตะวันตกมีมากขึ้น การแสวงหาเอกลักษณ์ใหม่ด้านสถาปัตยกรรมไทยก็เกิดขึ้นพร้อมๆกัน

อย่างไรก็ตาม ความพยายามจะรักษาสถาปัตยกรรมที่เป็นศิลปะแบบไทยยังคงมีอยู่บ้างเห็นได้จากพระที่นั่งไอศวรรย์ทิพยอาสน์กลางสระน้ำที่พระราชวังบางปะอิน

สถาปัตยกรรมไทย

ใบความรู้

จิตรกรรมฝาผนังพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ
พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

๒. ประติมากรรม ตั้งแต่รัชกาลที่ ๕ เป็นต้นมา ประติมากรรมที่สร้างขึ้นจะได้รับอิทธิพลศิลปะตะวันตก แม้แต่การปั้นพระพุทธรูปให้เหมือนมนุษย์ยิ่งขึ้น

งานประติมากรรมอื่นๆมักจะเป็นงานจำหลักหินอ่อนหรือหล่อสำริดส่งมาจากยุโรป ถือเป็นารเริ่มรับแบบอย่างการปั้นภาพเหมือนและอนุสาวรีย์ตะวันตก

๓. จิตรกรรม นับจากสมัยรัชกาลที่ ๔ จิตรกรรมไทยได้รับอิทธิพลของศิลปะตะวันตกเข้ามาผสมผสานทำให้เกิดศิลปะรูปแบบใหม่ กล่าวคือได้มีการนำวิทยาการสมัยใหม่ของตะวันตกในการสร้างภาพมนุษย์ที่เน้นความเหมือนจริงมาผนวกเข้ากับวิทยาการของไทยที่เขียนภาพแบบอุดมคติ งานเหล่านี้มีให้เห็นอยู่ในจิตรกรรมฝาผนังของ **ขรัวอินโข่ง** จิตรกรเอกสมัยรัชกาลที่ ๔

ประติมากรรมวัดโพธิ์

วัดพระแก้ว

ใบความรู้สำหรับนักเรียน

๔. นาฏศิลป์และดุริยางคศิลป์ กลุ่มชาวไทยมุสลิมที่ถูกกวาดต้อนมาจากภาคใต้เข้ามาในเมืองหลวงเนื่องมาจากสงครามในหัวเมืองมลายูตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๑ ถึงรัชกาลที่ ๕ ได้นำธรรมเนียมการสวดขับบูชาพระผู้เป็นเจ้าของเจ้า มีกลองรำมะนาตีเป็นจังหวะประกอบ ซึ่งเป็นวัฒนธรรมที่รับจากมลายูเข้ามาด้วย ต่อมาการสวดเปลี่ยนวัตถุประสงค์ไปเป็นเพื่อความบันเทิง เมื่อมีงานรื่นเริงพวกผู้ชายมักนั่งล้อมวงกันตีกลองรำมะนาประกอบการสวดขับเพลงมลายูประชันกันครึกครื้น ที่เรียกว่า *ดจิกเก* ในสมัยรัชกาลที่ ๕ ดจิกเกเริ่มมีคำร้องเป็นภาษาไทย จากนั้นจึงมีการแสดงที่พลิกแพลงและพัฒนาเป็น *ลิเก* ซึ่งเป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลายในเวลาต่อมา

ในสมัยนี้ แนวคิดและวิถีชีวิตของคนตะวันตกได้แพร่ขยายเข้ามาในเมืองไทยมากขึ้น จึงมีการเปลี่ยนแปลง ตัดทอนนาฏศิลป์และดนตรีไทยให้กระชับขึ้น

๕. วรรณกรรม ได้รับอิทธิพลจากตะวันตกมากขึ้นเรื่อยๆ สมัยรัชกาลที่ ๔ ใน พ.ศ. ๒๔๐๕ หมอบรัดเลย์ผู้ริเริ่มธุรกิจการพิมพ์ในเมืองไทย ได้ซื้อลิขสิทธิ์หนังสือเรื่อง *นิราศลอนดอน* ของหม่อมราชวงศ์ถนัดบุณย์เพื่อนำไปพิมพ์จำหน่าย นับเป็นการซื้อขายลิขสิทธิ์วรรณกรรมครั้งแรกของประเทศไทย

พระที่นั่งจักรีมหาปราสาทในบรมมหาราชวัง

พระที่นั่งไอศวรรย์ทิพยอาสน์

ผ้าลายไทย

นาฏศิลป์ไทย

ใบความรู้วัฒนธรรมอาหารไทย

ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์นี้มีการพัฒนาศิลปการประกอบอาหารที่ค่อนข้างสมบูรณ์ ทั้งรสชาติ กลิ่น สี ตลอดจนการตกแต่งให้สวยงาม ซึ่งหลักฐานปรากฏชัดจากพระราชนิพนธ์กาพย์เห่เรือชมเครื่องคาว หวาน ซึ่งได้บรรยายให้เห็นลักษณะของอาหารไทยในราชสำนักที่มีการปรุงกลิ่น และรสอย่างประณีต และให้ความสำคัญต่อรสชาติอาหารเป็นพิเศษ สำหรับรายการอาหารคาวที่ได้รับการบันทึกไว้ เป็นแกงประเภทต่างๆ ยาหลายประเภท เครื่องจิ้ม เช่น แกงมัสมั่น แกงบวน ยาใหญ่ หมูกระจกกับน้ำพริก ส่วนอาหารหวานส่วนใหญ่ทำด้วยแป้งและไข่ เช่น ขนมผิง ลำเจียก บัวลอย เป็นต้น และมีการประยุกต์อาหารไทยเป็นอาหารว่าง เช่น หมูแนม ลำเตี้ยง หู่ม ริงนก เป็นต้น

ใบความรู้สำหรับครู

ความสำคัญของโครงการ

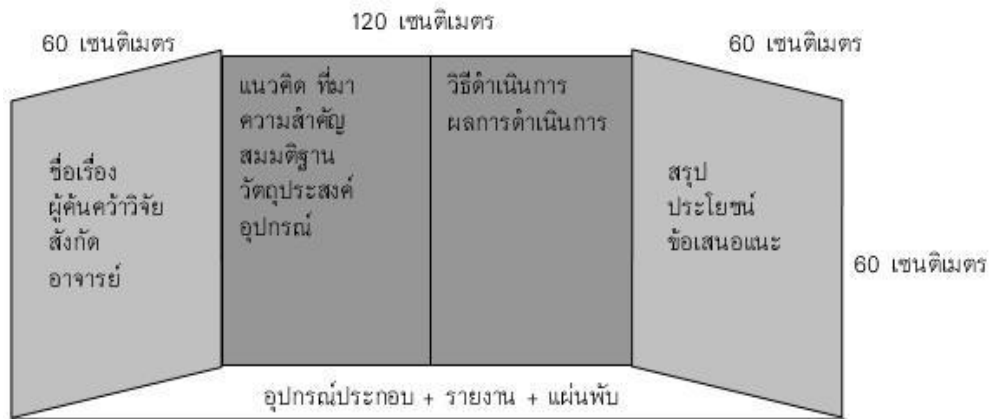
การจัดกิจกรรมโครงการช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ส่งผลทำให้เกิดความริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำโครงการใหม่ๆ ที่จะนำไปสู่โลกของงานอาชีพและการศึกษา อีกทั้งโครงการที่ตนเองสนใจยังก่อให้เกิดองค์ความรู้ที่กว้างขวาง เป็นการประสานงานทางวิชาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนสำนักงานการศึกษาแห่งชาติ ได้พัฒนาตัวบ่งชี้การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กำหนดตัวบ่งชี้การเรียนของผู้เรียน ๙ ข้อ

ตัวบ่งชี้การเรียนของผู้เรียนในการจัดกิจกรรมโครงการ คือ

๑. ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง
๓. ผู้เรียนทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม
๔. ผู้เรียนฝึกคิดหลากหลายและสร้างสรรค์จินตนาการ ได้แสดงออกอย่างชัดเจนและมีเหตุผล
๕. ผู้เรียนได้รับการเสริมแรงให้ค้นคว้าหาคำตอบ แก้ปัญหาทั้งด้วยตนเองและร่วมกับเพื่อนๆ
๖. ผู้เรียนได้ฝึกค้นคว้า รวบรวมข้อมูลและสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง
๗. ผู้เรียนเลือกทำกิจกรรมตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจอย่างมีความสุข
๘. ผู้เรียนฝึกตนเองให้มีวินัยและมีความรับผิดชอบในการทำงาน
๙. ผู้เรียนฝึกประเมิน ปรับปรุงตนเองและยอมรับผู้อื่น และสนใจใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง

ใบความรู้สำหรับนักเรียน

ภาพตัวอย่างการจัดแสดงนำเสนอโครงงาน

แบบทดสอบหลังเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
หน่วยที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๓ แผ่นดินไทยแผ่นดินทอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว ทำเครื่องหมาย X ลงใน
 กระดาษคำตอบ

๑. ข้อใด **ไม่ใช่**สาเหตุการย้ายราชธานีจากกรุงธนบุรีไปฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา
 - ก. ฝั่งตะวันออกมีความอุดมกว่า
 - ข. เป็นชัยภูมิที่ป้องกันข้าศึกได้
 - ค. ฝั่งตะวันออกมีพื้นที่กว้าง
 - ง. กรุงธนบุรีมีความคับแคบ
๒. ถ้านักเรียนต้องการศึกษาเกี่ยวกับฤๅษีตัดตน นักเรียนจะศึกษาได้จากแหล่งใด
 - ก. หอจดหมายเหตุแห่งชาติ
 - ข. วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม
 - ค. พระราชวังบวรสถาน
 - ง. หอสมุดแห่งชาติ
๓. ข้อใด **ไม่ใช่**พระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ 1
 - ก. เสด็จเยี่ยมเยียนต่างประเทศ
 - ข. โปรดให้ชำระกฎหมายตราสามดวง
 - ค. สถาปนากรุงรัตนโกสินทร์
 - ง. ทำสงครามกับพม่า
๔. ข้อใดคือสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์
 - ก. พ่อขุนบางเมือง
 - ข. พ่อขุนรามคำแหง
 - ค. สมเด็จพระนเรศวรมหาราช
 - ง. สมเด็จพระเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึก
๕. สถานที่ใด เป็นแหล่งรวบรวมภูมิปัญญาไทยสมัยรัตนโกสินทร์
 - ก. พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนคร
 - ข. วัดพระศรีรัตนศาสดาราม
 - ค. หอจดหมายเหตุแห่งชาติ
 - ง. หอสมุดแห่งชาติ

๖. ข้อใดไม่ใช่วิธีการหาความรู้ทางประวัติศาสตร์
- ก. การสร้างหลักฐานเอง
 - ข. การนำเสนอข้อมูล
 - ค. การกำหนดหัวข้อ
 - ง. การรวบรวมข้อมูล
๗. วิธีการทางประวัติศาสตร์ในขั้นตอนใดที่ช่วยให้ผู้ศึกษาใช้หลักฐานที่ถูกต้อง
- ก. เรียบเรียงและนำเสนอ
 - ข. ตรวจสอบหลักฐาน
 - ค. รวบรวมหลักฐาน
 - ง. กำหนดหัวข้อ
๘. ข้อใดเป็นลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- ก. อุตสาหกรรม
 - ข. หัตถกรรม
 - ค. การบริการ
 - ง. การเกษตร
๙. ประเทศในข้อใด ไม่มีพรมแดนติดกับประเทศไทย
- ก. เวียดนาม
 - ข. กัมพูชา
 - ค. พม่า
 - ง. ลาว
๑๐. ปัจจัยใดที่เป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย
- ก. ที่ตั้งของกรุงเทพฯ
 - ข. การเข้าร่วมสงคราม
 - ค. การเจรจาทางการทูต
 - ง. ความหลากหลายทางเชื้อชาติ

